

OPERACIÓ PUIGDEMONT EL BATLLE DE GIRONA, NOU PRESIDENT DE CATALUNYA (P/4)

Mas, fulminat

Bon CUP de falç! La plataforma anticapitalista aconseguix l'objectiu de carregar-se l'hereu de Pujol, però ho paga amb una esberrant autocrítica

ELS SECRETS D'ANDORRA P/10

El compte 63810 era de Jordi Pujol

L'expresident de la Generalitat i la seva dona, Marta Ferrusola, han de comparèixer el dia 10 de febrer a l'Audiència Nacional, acusats de blanqueig de diners. Una carta manuscrita per Jordi Pujol certifica que el compte número 63810 de la Banca Reig (Andbank) era seu.

CLIENTS ENGANYATS P/16

Allau de queixes contra la banca

La Comissió Nacional del Mercat de Valors (CNMV) ha rebut 2.393 denúncies de clients de la banca espanyola que es consideren víctimes de les males pràctiques i dels abusos de les entitats financeres. Barclays i CatalunyaBank encapçalen la llista dels bancs amb més queixes.

Xarxes verinoses. La decisió de la CUP de ser coherent a les seves promeses de campanya ha desfermat una repugnant campanya d'insults.

OBCORQUESTRA SIMFÒNICA
DE BARCELONA
I NACIONAL DE CATALUNYA

KAZUSHI ONO DIRECTOR TITULAR

TEMPORADA 2015 -2016

13, 14 i 15 / Nov 2015

EL AMOR BRUJO
DE FALLA

28 i 29 / Nov 2015

ROMEO I JULIETA
DE PROKÓFIEV

12 i 13 / Des 2015

SIBELIUS 150 ANYS:
KULLERVO

15, 16 i 17 / Gen 2016

LA NOVENA
DE BEETHOVEN

22, 23 i 24 / Gen 2016

LA CINQUENA
DE MAHLER

29, 30 i 31 / Gen 2016

LA TERCERA
DE MAHLER

12, 13 i 14 / Feb 2016

EL CONCIERTO DE
ARANJUEZ I LA TERCERA
DE BEETHOVEN

19, 20 i 21 / Feb 2016

KAZUSHI ONO
ROMÀNTIC: LA QUARTA
DE BRAHMS

26 / Feb 2016

LANG LANG, MOZART
I BEETHOVEN:
TRIO DE GENIS

4, 5 i 6 / Març 2016

DANSE SIMFÒNIQUES
DE RAHKMÂNINOV

11, 12 i 13 / Març 2016

EL VIOLONCEL DE
GAUTIER CAPUÇON I
LA 5a DE PROKÓFIEV

19 i 20 / Març 2016

LA TRETENA
DE XOSTAKÓVITX

15, 16 i 17 / Abr 2016

FESTIVAL GERSHWIN

20, 21 i 22 / Maig 2016

LA SIMFONIA
LENINGRAD
DE XOSTAKÓVITX

27, 28 i 29 / Maig 2016

MISSA DE BERNSTEIN

OBCinema

19 i 20 / Des 2015

LA MÀGIA
DE BROADWAY
PER NADAL

9 i 10 / Gen 2016

GLADIATOR LIVE

1, 2 i 3 / Abr 2016

PIRATES DEL CARIB.
LA MALEDICCIÓ
DE LA PERLA NEGRA

14 i 15 / Maig 2016

DANNY ELFMAN. MÚSICA
DE LES PEL·LÍCULES
DE TIM BURTON**L'AUDITORI**

Lepant, 150 Barcelona

www.auditori.cat

COMPRA JA LES TEVES ENTRADES A: www.auditori.cat

I també a les taquilles de L'Auditori

De dimarts a divendres, de 17 a 21h, i els dissabtes de 10 a 13h i de 17 a 21h.
Els diumenges obert des d'una hora abans del concert.

epicentre

JAUME REIXACH

El combat sense treva per un Món millor

La humanitat s'alimenta d'ideals i d'esperances. Això és així des que els primers homínids van començar -des del cor de l'Àfrica- la llarga, lenta i implacable colonització i dominació del planeta blau. La immensa majoria dels 7.000 milions de persones que, organitzades en gairebé 200 estats, habitem avui la Terra compartim -més enllà de les llengües que parlem, del color de la nostra pell i dels "ismes" que professem- uns mateixos sentiments i valors: l'amor, la pau, la llibertat, la tolerància, la protecció de la infància i la vellesa, el benestar material, la justícia social, l'accés gratuït a la sanitat, el dret a l'educació i a la cultura, la solidaritat i la cura de la biodiversitat i el medi ambient que ens acull i alimenta.

Tot respectant les creences religioses i les filies polítiques de cadascú, podem afirmar que la Declaració Universal dels Drets Humans (1948) és el full de ruta que marca el rumb present de la nostra civilització. Arribarà el dia que l'Organització de les Nacions Unides (ONU) es convertirà, veritablement, en el Govern mundial que ordeni harmoniosament la

nostra coexistència i dirigeixi els destins col·lectius de la humanitat cap a nous horitzons presidits per la fraternitat, la intel·ligència i la saviesa.

Aquest 2016 ha de ser una fita en aquest feixuc però il·lusionant camí. Amenaces no en manquen: el "volcà" del món musulmà, amb

La immensa majoria dels 7.000 milions de persones compartim uns mateixos sentiments i valors

el rerefons del perenne conflicte de l'ocupació de Palestina per Israel, pateix una violenta reviscolada amb l'enfrontament entre les branques sunnites i xiïtes de l'Islam; el multimilionari Donald Trump és un insensat provocador que aspira a la presidència dels Estats Units; el ressorgiment dels nacionalismes identitaris i

de la xenofòbia fa trontollar el procés de construcció dels Estats Units d'Europa; les vendes d'armament assoleixen rècords que presagien noves escalades de tensió bèl·lica; d'ençà de la crisi financera del 2007, les desigualtats econòmiques entre rics i pobres s'han incrementat vertiginosament i han creat, amb l'ajuda dels odiosos paradisos fiscals, un planeta inacceptablement injust.

El panorama és inquietant, però cal continuar batallant -amb la paraula, la persuasió i els instruments democràtics- per construir el Món millor que tots volem, sense perdre de vista d'on venim i tenint molt clars els objectius comuns que justifiquen la nostra existència i la nostra feina quotidiana. En aquest combat, els mitjans de comunicació juguem un paper cabdal per posar en agenda les prioritats que cal abordar des de l'acció política i per vetllar que els nostres governants no facin mal ús del poder que els ha estat donat a les urnes. És aquest el compromís inalterable d'EL TRIANGLE que renovem amb decidida energia en encetar aquest any 16 del segle 21.

Judici a la monarquia

Aquest dilluns, dia 11, comença a Palma de Mallorca el judici pel cas Nóos, que asseu en el banc dels acusats, entre d'altres, la germana de l'actual rei d'Espanya, Cristina de Borbó, i el seu marit, Iñaki Urdangarin. L'estratègia de la defensa, coordinada per l'advocat Miquel Roca Junyent i avalada pels grans mitjans de comunicació convencionals, ha estat focalitzar aquest frau d'ús indegut de subvencions públiques en Iñaki Urdangarin i el seu soci Diego Torres -que s'hi juguen fortes penes de presó- i intentar presentar la infanta Cristina com a "víctima innocent" de la trama delictiva ordida pels dos principals encausats en el sumari.

Tot i la meritòria instrucció realitzada pel jutge José Castro, escandalosament sabotejada des de la Fiscalia (!), hi ha una evidència que plana en tot el sumari però que no s'ha substanciat judicialment: l'activa implicació del rei emèrit Juan Carlos I (a la foto) en tota mena de gestions per tal que els negocis de patrocini esportiu del seu gendre prosperessin. Hi ha un bon grapat de

mails, aportats per Diego Torres a la causa, que apunten en aquesta direcció, però que no han estat tinguts en compte ni investigats.

El cas Nóos no és només una *trapelleria* de dos inconscients que es consideraven per sobre del bé i del mal, ja que actuaven emparats per l'ombra protectora de La Zarzuela. El judici de Palma de Mallorca és, en realitat, un procés a tota la família reial espanyola i a la seva amoralitat a l'hora d'omplir-se les butxaques durant les últimes quatre dècades. El rei emèrit Juan Carlos I no s'asseu en el banc dels acusats, però els pecats de la seva filla i del seu gendre són responsabilitat directa de la fatxenderia que va instaurar el cap de la dinastia borbònica després de la seva restauració a la prefectura de l'Estat pel dictador Francisco Franco.

Al final, tot s'acaba sabent i algun dia coneixerem l'abast total de la fortuna acumulada pels Borbons i de quina manera l'han aconseguida. La institució monàrquica espanyola no és, ni de bon tros, intocable ni tampoc és eterna.

política

GENERAL MITRE 96 FORÇA ARTUR MAS A DIMITIR

Carles Puigdemont, en mans de la CUP

El nou president de la Generalitat surt escollit 'in extremis', però haurà d'afrontar una brutal ofensiva de l'Estat i la ruïna de les finances públiques

Text J. Reixach

El 19 de gener de 2016 s'haurà d'incorporar a la llista de les efemèrides catalanes. Quan tot feia pensar que Junts x Sí (JxS) i la CUP havien partit peres definitivament i ens abocàvem a la dissolució de la legislatura i a la celebració d'unes noves eleccions el pròxim 6 de març, aquest dissabte es va produir el "miracle": Artur Mas va acceptar renunciar a la seva reelecció i, en conseqüència, facilitava el suport de la CUP a la investidura d'un nou president de la Generalitat i es desbloquejava la paràlisi institucional instal·lada al país des de les eleccions del passat 27-S.

La solució al desllorigador va venir de Girona. El periodista Carles Puigdemont, alcalde de la capital de l'Onyar des de l'any 2011, manté una antiga i estreta relació amb els germans Lluç i Benet Salellas, *factòtums* locals de la CUP. El nom de l'alcalde de Girona com a possible candidat de consens a la presidència de la Generalitat ja va circular a partir del dijous de la setmana passada, un cop es va constatar que, sota cap concepte ni pressió, la CUP recolzaria la investidura d'Artur Mas. Així ho va confirmar, de manera rotunda, la cimera del Consell Polític i del Grup d'Acció Parlamentària (GAP) de la plataforma anticapitalista, reunida el passat 3 de gener al centre cívic Pere Quart, després de l'estrany empat a 1515 vots de l'assemblea de Sabadell.

A més, Carles Puigdemont és president de l'Associació de Municipis per la Independència (AMI), l'entitat que aplega els ajuntaments sobiranistes

L'alcalde de Girona, moments després de ser investit president de la Generalitat, amb Artur Mas.

amb alcaldes de CDC, ERC i la CUP. Aquesta condició li permet sintetitzar el conjunt de forces polítiques que, al cap i a la fi, han avalat la seva investidura com a 130è president de la Generalitat de Catalunya.

EL CAS PUJOL

Per entendre les giragonses del procés sobiranista és imprescindible no perdre mai de vista els interessos de General Mitre 96, el domicili familiar dels Pujol. La deriva secessionista de CDC comença quan Oriol Pujol és imputat, a mitjans de 2012, pel cas de les ITV i s'estroneja, d'aquesta manera, la prevista successió dinàstica de la família a la Generalitat.

Artur Mas, que havia de ser un president de transició en espera que el "príncep" Oriol assumís les seves funcions, es va trobar davant la tessitura d'haver de trencar el pacte amb el

PP i encetar una llarga maniobra per mantenir el poder al preu que sigui. Durant tres anys, el govern de Catalunya ha estat un veritable *Dragon Khan* i en paral·lel, des de Madrid s'han activat tots els mecanismes d'investigació policial i de repressió judicial contra la corrupció del clan Pujol i, per extensió, de Convergència.

El resultat, avui dia, és que el matrimoni Pujol-Ferrusola i els seus set fills estan imputats per l'Audiència Nacional i el Jutjat n. 9 de Barcelona. CDC té les seves seves embargades, els dos últims tesorers del partit (Daniel Osàcar i Andreu Viloca) estan imputats i durant els pròxims mesos hi ha prevista la celebració de l'explosiu judici del cas Palau de la Música.

PÀNICA LESELECCIONS

Des de General Mitre 96, que continua sent la seu del comandament suprem

de Convergència, hi ha una estratègia definida: els gravíssims embolics judicials que els assetjen només es poden solucionar amb un *pacte d'Estat* que els acabi enterrant, talment com va passar l'any 1985 amb la fallida de Banca Catalana.

Per aconseguir aquest pacte somniat cal posar la situació política interna de Catalunya al límit i forçar que Madrid mogui fitxa. Les eleccions del 27 de setembre es van dissenyar amb aquest escenari, amb l'abducció d'Esquerra Republicana (ERC) en l'operació de Junts x Sí i la fita d'assolir la majoria absoluta o, si més no, uns resultats que fessin irreversible la reelecció d'Artur Mas, "amagat" com a número 4 en la llista per Barcelona.

Però les urnes no van avalar la perspectiva feta a General Mitre, 96. Per seguir tensant la corda amb Madrid era imprescindible continuar amb l'estratègia processista i això només podia passar per un pacte amb la CUP. És obvi que Artur Mas podia negociar còmodament la seva investidura amb altres forces parlamentàries, com el PSC o Catalunya Sí que es Pot (CSQP), però això significava renunciar explícitament a l'aposta independentista i del que es tractava és, precisament, de mantenir-la sense perdre el poder.

Aquest pròxim 10 de febrer, el matrimoni Pujol ha de comparèixer al Jutjat n. 5 de l'Audiència Nacional per donar explicacions sobre els comptes que la comissió rogatòria els ha trobat a Andorra (veure pàgina 10). És una situació d'alt voltatge polític i emocional, que tindrà un fort impacte davant l'opinió pública catalana. Com a fron-

@joanmena: “Diu Gabriel que a les negociacions els van dir que el cap d’un israelià (Mas) val per 10 palestins (CUP). I això governarà CAT.”

@ganyet: “El rei espanyol no rebrà Carme Forcadell no fos cas que ella li demanés que posi les urnes”.

@nuriadg [Núria de Gispert]: “Podrà *La Vanguardia* canviar aquest nou estil de famolts mesos? Si segueix així, potser prescindir-ne”

tar-lo? Amb una situació de provisió política a Catalunya, derivada del *niet* de la CUP a la investidura d’Artur Mas i en portes d’una campanya electoral pel 6 de març en la qual ERC s’hauria negat a reeditar la coalició Junts x Sí i CDC, sacsejada per l’allau de casos de corrupció judicialitzats, hauria quedat esborrada del mapa? És aquesta composició la que explica els sorprenents esdeveniments d’aquest passat cap de setmana.

L'AUTOCRÍTICA DE LA CUP

Les alarmes van acabar de saltar la nit de les eleccions generals del passat 20-D. La coalició Democràcia i Llibertat, sota la qual s’amagaven les sigles de CDC, va quedar en quarta posició a Catalunya i va perdre més de 500.000 vots. Amb aquest antecedent immediat, la convocatòria anticipada de les eleccions catalanes podia ser una catàstrofe i més quan, segons l’estratègia de defensa de General Mitre 96, és essencial conservar, al preu que sigui, la presidència de la Generalitat per tal de poder negociar, de tu a tu, amb el govern de Madrid.

El “sí” de la CUP era imprescindible i si, per això, calia tallar el cap d’Artur Mas doncs se li exigia la seva immolació pública. I més després que en la patètica “entrevista” (més aviat monòleg) que, el passat dijous dia 7, li van fer al programa de TV3. *Cat* els periodistes Xavi Coral i Tian Riba, l’encara president de la Generalitat es refermés en la seva voluntat de mantenir-se en el càrrec, petiqui peti.

Un cop, a través del diputat cupaire Lluç Salellas, es va tenir la certesa que la plataforma anticapitalista -sotmesa, des de l’assemblea de Sabadell, a un vergonyós *pressing* des de les files de Junts x Sí i del ‘núvol’ sobiranista- donaria suport a la investidura de Carles Puigdemont, General Mitre 96 va beneir l’operació. El matí del dissabte dia 9 de gener, Artur Mas ja havia assumit, per força, que deixaria la presidència de la Generalitat. El candidat era l’alcalde de Girona, però per adornar el suspens, s’hi van afegir, des de Presidència, els noms de Neus Munté i de Muriel Casals.

En el comunicat que anunciava la bona nova del pacte entre Junts x Sí i la CUP s’hi van incloure dos punts esperpèntics on la plataforma anticapitalista feia una autocrítica dels seus “errors”. El seu redactat, imposat per un Artur Mas ferit en el seu orgull de perdedor, semblava inspirat en els sinistres processos de depuració estalinista!

FINANÇAMENT D'ISRAEL

En aquest mateix comunicat s’establí un enrevessat sistema per tal de garantir l’estabilitat parlamentària del nou govern, consistent en què dos diputats de la CUP -que deixaran de ser-ho- s’incorporin a les deliberacions del grup de Junts x Sí. Fins ara només s’ha concretat la sortida del grup parlamentari de la CUP de Julià de Jòdar i Josep Manel Busqueta, a més de les renúncies voluntàries d’Antonio Baños i Ramon Usall. En la investidura de Carles Puigdemont, van donar el seu vot a favor vuit diputats cupaires, mentre que Gabriela Serra i Josep Manuel Busqueta es van abstenir.

En tot cas, Carles Puigdemont encaixa el seu mandat amb les mans lligades per la CUP. És cert, i així ho diu el comunicat conjunt, que els anticapitalistes li donaran suport en l’aprovació dels pressupostos -quins?, quan?- i de les lleis de desconexió inherents a la declaració del 9-N, suspesa pel Tribunal Constitucional. Però altra cosa és el dia a dia del Parlament i queda per veure què passarà en el cas que esclati un nou escàndol de corrupció en l’entorn de CDC. La CUP, que mantindrà finalment els seus deu diputats, no és Esquerra, dòcil i fidel al president Artur Mas per preservar el “seu” procés. Per tant, no es pot descartar que els anticapitalistes, si ho consideren adient, facin perdre votacions a Junts x Sí, incrementant la imatge de precarietat del president Carles Puigdemont.

Amb la investidura del batlle de Girona es pot ben bé dir que a Mariano Rajoy “se li ha aparegut la Verge”. Ara ja té la gran excusa -l’amenaça de la integritat territorial d’Espanya- per forçar la formació de la *grosse coalition* que reclamen Brussel·les i Berlín, amb el PSOE i Ciudadanos. Paradoxalment, la immolació d’Artur Mas i l’elecció d’un president de la Generalitat independentista de pedra picada és la millor notícia que Mariano Rajoy podia rebre de Catalunya.

En canvi, els esdeveniments d’aquest passat cap de setmana, amb el colofó de la sessió del Parlament de diumenge a la tarda, han deixat el candidat socialista Pedro Sánchez, i de retop al seu aliat Miquel Iceta, sense alè. Pedro Sánchez, que somniava amb una coalició a la portuguesa que el portés al Palau de la Moncloa, s’ha quedat amb un pam de nas. Des d’ara, qualsevol potencial suma del PSOE amb Podemos, CDC o PNB per bastir una alternativa al PP és, directament, un acte de “traïció” a Espanya.

Mariano Rajoy, novament assetjat per les revelacions del cas Gürtel i per les conspiracions dels seus barons, té, gràcies a la renúncia d’Artur Mas, via lliure per a la seva reelecció. A més, la catastròfica situació de les finances de la Generalitat i la necessitat imperiosa que té el nou president Carles Puigdemont d’accedir als fons del FLA per atendre els pagaments corrents, fan que tingui la paella pel mànec.

En els últims mesos, segons ha pogut saber EL TRIANGLE, un empresari de l’òrbita sobiranista, del qual tenim el nom i cognoms, ha estat negociant a Israel una línia de finançament de la Generalitat amb fons d’inversió i *hedge funds* per tal de garantir el trànsit de la desconexió a la independència. Però no sembla que aquests recursos estiguin disponibles d’avui per demà. ■

Oriol Junqueras ha de pagar les nòmines

Pesos pesants de Convergència, com Felip Puig, Germà Gordó i Andreu Mas-Colell, surten del govern de Carles Puigdemont

T.B. ■ Aquesta setmana es coneixerà la composició del primer govern de Carles Puigdemont, després de la seva investidura diumenge passat. A l’hora de tancar aquesta edició d’EL TRIANGLE encara no s’havia fet oficial la llista del nou consell executiu, però ja es donaven per fetes algunes incorporacions i sortides de pesos pesants de l’equip d’Artur Mas.

Dues de les ‘bèsties negres’ de la CUP, els consellers Felip Puig -un històric del pujolisme- i Boi Ruiz és segur que no repetiran en el nou govern. També surt el conseller d’Economia, Andreu Mas-Colell, un puntal d’Artur Mas que ja havia deixat clar que no pensava continuar en el càrrec i que es jubilava.

Una altra de les baixes molt significatives és la del conseller de Justícia i anterior secretari general de Presidència, Germà Gordó. ‘Home de les tenebres’ de CDC, involucrat en els casos de Método 3 i de la trama del 3%, aquest polític lleidatà ha estat en l’epicentre de moltes conspiracions per intentar aturar, des de dins, el procés sobiranista i crear un contrapès a l’ombra d’Artur Mas. Casat amb la magistrada Roser Bach, membre del Consell General del Poder Judicial (CGPJ) a proposta del PSOE, mantenia “connexions” subterrànies amb el govern de Mariano Rajoy. Per si de cas, conserva l’acta de diputat, que li proporciona el privilegi de l’aforament si acabés sent investigat en la trama del 3%.

Qui també abandonarà la poltrona és Ferran Mascarell, l’exmaragallista que es va passar amb armes i bagatges al projecte d’Artur Mas, després de fracassar en el seu intent de ser el candidat del PSC a l’alcaldia de Barcelona. Ja té la

jubilació a tocar i, d’aquesta manera, no li caldrà buscar un nou *modus vivendi*. La consellera d’Ensenyament, Irene Rigau, és una altra que es jubila, tot i que s’emporta del seu pas per l’últim govern la querella per les suposades irregularitats en la celebració de la consulta del 9-N, actualment en fase d’instrucció al TSJC.

Entre les incorporacions a l’equip del president Carles Puigdemont destaca la d’Oriol Junqueras, que assumirà la vicepresidència amb competència directa sobre les àrees econòmiques (Economia, Empresa, Indústria, Treball...). A l’exalcalde de Sant Vicenç dels Horts se li gira feina: les finances de la Generalitat estan arruïnades, intervingudes i sense capacitat per emetre deute públic. Des d’ara haurà de fer front a les múltiples urgències del dia a dia de la Generalitat i, d’entrada, negociar un nou FLA amb el pròxim govern espanyol. Llicenciat en Història i sense cap experiència en la gestió empresarial, Oriol Junqueras assumeix la responsabilitat de pagar les nòmines dels funcionaris, les farmàcies, els concerts, els proveïdors, les residències d’avis, les factures de TV3, els peatges a l’ombra, les subvencions de la menjadora... i de trobar els recursos per afrontar el pla de xoc pactat amb la CUP, pedra angular del pacte d’investidura.

Una altra incorporació cabdal és la de Raül Romeva (veure pàgina 13), que assumeix la nova cartera d’Assumptes Exteriors. Altres noms que sonen són els de Santi Vila (que passaria a Cultura), Josep Rull (Territori i Sostenibilitat), Meritxell Borràs (Ensenyament), Toni Comín (Sanitat), Carles Mundó (Justícia) i Dolores Bassa (Treball).

EL 15-M CRISTAL·LITZA

De plaça Catalunya a la Carrera de San Jerónimo

Un plenari de més de tres hores celebrat per Barcelona en Comú (BComú) l'octubre passat va donar llum verd a la participació del partit liderat per Ada Colau a les eleccions generals del 20-D. El 81% (263 persones) dels assistents va optar per fer el salt a les institucions de l'Estat, mentre un 14,2% (46 persones) s'hi va oposar. Ara ha esdevingut la primera força política de Catalunya.

Text@quicualguacil

El comunicat que Barcelona en Comú (BComú) va difondre després del plenari per concórrer al 20-D deixava clar que la coalició, a la qual optaven a formar-ne part diversos partits d'esquerra, havia d'apostar per un model "molt diferent" a l'autonòmic de Catalunya Sí Que es Pot (CSQP), en què conflueixen Podem, ICV-EUiA i Equo. Més enllà de les sigles, el projecte havia d'incorporar el "desig d'un canvi social que la ciutadania experimenta per sobre de la suma de forces polítiques".

Tant la "naturalesa eminentment ciutadana" de la coalició, que integra noms clarament lligats a la lluita per una societat més igualitària, com els dos apartats principals del programa electoral amb què es presentaven a Les Corts -un referèndum vinculant sobre el futur de Catalunya i un pla de rescat ciutadà contra les retallades als drets bàsics com l'habitatge, l'educació i la sanitat- demostren que tant Barcelona en Comú com En Comú Podem són el fruit que creix de la llavor plantada el 15 de maig de 2011.

Jafa quatre anys i mig de l'acampada d'una quarantena de persones a la madrilenya plaça del Sol. És el temps que han necessitat aquest moviment nascut de la indignació ciutadana vers la classe dirigent per veure plasmatades les seves reivindicacions en un programa electoral: democràcia participativa i trencament del "binomi PPSOE" i de les seves polítiques *business friendly* amb el vistiplau de bancs i grans corporacions empresarials.

La indignació per les anomenades polítiques d'austeritat -les retallades-

dels Govern central i autonòmic per fer front a la crisi financera i social va esclatar a les places de les principals ciutats del país i va formar un grup heterogeni que aglutina des de la vella guàrdia comunista i anarquista fins a joves amb molta formació acadèmica i poques oportunitats de posar-la en pràctica.

Aquesta barreja ciutadana ha begut de l'arxiconegut *Indignats*, d'Stéphane Hessel, però també de noms com l'economista guanyador del Nobel, Joseph Stiglitz, o de l'escriptora Chantal

Barcelona en Comú i En Comú Podem són el fruit que surt de la llavor plantada el 15 de maig de 2011

Mouffe, qui amb el seu llibre *Una dosi de dignitat*, en què treballa el concepte "identitat comuna", ha inspirat tant els moviments ciutadans com els projectes polítics que s'han construït amb posterioritat. De fet, el 4 de juny passat, l'escriptor presentava a Madrid una nova obra cuinada a quatre mans amb un dels líders de Podemos, Íñigo Errejón, titulada *Construir pueblo: Hegemonía y radicalización de la democracia*.

EL FACTOR COLAU

Podemos i Barcelona en Comú són

Assemblea de Barcelona en Comú que va donar llum verda a la formació per presentar-se a les eleccions generals

l'expressió política del moviment 15-M que aspira a regenerar les institucions. La diferència, que podria explicar la patacada electoral del projecte autonòmic CSQP en contraposició a l'èxit d'En Comú Podem i Barcelona en Comú, és Ada Colau. L'alcaldeessa barcelonina va fer història quan va arrabassar l'Ajuntament de la capital catalana a les forces tradicionals. "Ella és la clau i significa el 80% de l'èxit de projecte", expliquen des d'En Comú Podem.

Pablo Iglesias i Íñigo Errejón són acadèmics, estudiosos formats a les universitats i fogejats als platós de televisió. Colau prové de les lluites al carrer que va multiplicar la crisi i que va saber canalitzar el 15-M. Abans de fer el salt a la política de partits, l'alcaldeessa barcelonina era portaveu de la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca (PAH). "S'havia significat com a líder popular i és molt més fàcil sentir empatia amb algú que també té els peus a terra i que veus que lluita per acabar amb els desnonaments", afirmen fonts de la formació.

El carisma, l'empatia i una bona estratègia durant la campanya de les municipals del maig passat, en què va visitar i revisitar l'Àrea Metropolitana de Barcelona, on viuen majoritàriament classes populars i on es concentra el percentatge major d'abstencions cada cop que se celebren eleccions, la va catapultar al·l'alcaldia.

CAP A LES CORTS

On lacherien. El canvi no s'atura, no ens rendirem, la versió del tema del grup francès HK Les Saltimbanks ha format part de la banda sonora de la cam-

panya electoral d'En Comú Podem a les generals, i ha estat una atracció picada d'ull al 15-M, l'origen del projecte.

La campanya ha estat dirigida amb "criteris propis de sobirania catalana", una premissa clara per diferenciar-se de Podemos, que va orquestrar sense èxit la campanya a les autonòmiques. Durant les dues setmanes anteriors al 20-D, el líder del partit lila, Pablo Iglesias, va trepitjar tres vegades terres catalanes, compartint protagonisme amb Ada Colau i el cap de llista del partit a Barcelona, Xavier Domènech. També hi van participar la líder de Compromís, Mònica Oltra, i el veterà Xosé Manuel Beiras. Els diputats de CSQP, en canvi, no van tenir gaire presència en els mítings electorals.

EIX SOCIAL

En Comú Podem és una amalgama de forces amb un mateix denominador: el reforç des de les institucions de les polítiques socials que tant han retallat des de la Generalitat i la Moncloa. Aquest eix vertebrava la coalició i facilita l'entesa tant dels nombrosos independents de Podem a Catalunya com de la vella escola d'esquerrers i ecologista. I explica una de les fites aconseguides quan el projecte tot just arrencava: el consens per aprovar el Codi Ètic impulsat per Guanyem Barcelona, denominació antiga de BComú.

El Codi Ètic, la formalització de la moralitat que tant es va reivindicar des de les places del 15-M, va suposar un pas endavant per reforçar la coalició i per donar sentit al projecte. El document, que es pot consultar a la web de la formació, inclou criteris

Ada Colau "significa el 80% de l'èxit" d'aquest projecte polític, expliquen fonts d'En Comú Podem

L'aprovació del Codi Ètic de BComú va significar la formalització de la moralitat que reivindicaven les places

de transparència, rendició de comptes, finançament i mesures anticorrupció tant del partit com dels càrrecs electes, els quals han de difondre públicament i periòdicament la seva agenda com el seu patrimoni. També inclou un topall salarial de 2.200 euros nets mensuals i promou la participació ciutadana en la presa de "decisiones rellevants". En definitiva, unes noves regles del joc que van acceptar ICV, EUiA, Podem i Procés Constituent i que estableixen les bases de l'anomenada 'nova política'.

EIX NACIONAL

Colau "va tenir l'habilitat de no entrar a competir a les autonòmiques. Els debats sobre la independència la podrien haver cremat", apunten fonts d'En Comú Podem. El procés independentista, que ha dividit des de la CUP fins a CiU, també provoca discrepàncies a la coalició, que se superen amb la difu-

sió d'un missatge ambigu. Una de les claus per superar-ho va ser l'opció tercera via: canviar la llei per facilitar el referèndum. Aquesta premissa, assumida per Pablo Iglesias, va suposar un pas de gegant. "El líder de Podemos és l'interlocutor ideal. Molta gent va entendre el missatge d'aquesta nova tercera via, i sembla que té recorregut. Fins i tot PP i PSOE ja no renuncien a canviar la Constitució", apunten les fonts consultades.

De la mateixa manera que el 15-M es va estendre de la plaça del Sol a multitud de places d'Espanya, l'efecte Podem i les coalicions que abanderaren la nova manera de fer política s'escampen pel territori nacional. "Hi ha hagut un canvi de fons i ara es prioritza el tema social, per la crisi. La gent, a més, demana que es desbloquegi el tema territorial", expliquen.

Aquest canvi de paradigma es veu a Catalunya, Madrid, el País Valencià i Euskadi, on Bildu ha passat de 6 a 2 diputats i Podem ha guanyat les eleccions en nombre de vots. Un altre exemple d'aquesta evolució surt d'un col·legi de l'Eixample barceloní, on el maig passat va guanyar Xavier Trias amb més del doble de vots que la segona força, i on el 20-D es va imposar En Comú Podem. Sent Ada Colau, amb el permís de Pablo Iglesias, el pal de parlar d'aquest nou model de fer política, ningú dubta de les possibilitats de l'exportaveu de la PAH per fer el salt a la política estatal. "Té bona imatge a Madrid, presència i lideratge", expliquen des de la seva formació, "només cal que facis una enquesta i preguntis si la veus d'inquilina a la Moncloa". ■

agenda gener

(A)*

El Corte Inglés

* ÀMBITO cultural

compra en línia
elcorteingles.es

Dilluns

- 4 19.00 h. Presentació del llibre "Una corona para Nefertiti" de Monica O'Reilly.
- 11 19.00 h. Presentació del llibre "El secret de l'autoestima" del psicòleg Antoni Bolinches a càrrec del periodista radiofònic Xavier Solà.
- 18 19.00 h. Presentació del llibre "Barbara Stanwyck: una gran senyora de Hollywood", a càrrec de Christian Aguilera i Sergi Grau.
- 25 19.00 h. Conferència "El PNL y las emociones" a càrrec de Mercè Farnós.

Dimarts

- 12 19.00 h. Presentació del llibre "La otra mirada", de Pedro Rodríguez Pachecho.
- 19 19.00 h. Meditació a càrrec de Pilar Quera de l'associació Brahma Kumaris i presentació del llibre "Transformar la ira en calma interior" de Mike George.
- 26 19.00 h. Conferència-Taller "Las emociones nos hablan" a càrrec del psicòleg Jaume Amer.

Dimecres

- 13 19.00 h. 5è Club de Lectura d'El Corte Inglés, a càrrec de l'escriptor Ricard Ruiz. El llibre a tractar en aquesta sessió és "Més o menys jo", de Miquel Duran.
- 20 19.00 h. Presentació del llibre "30 acciones para invertir en bolsa en 2016. Cómo gestionar una cartera equilibrada" de Francisco López i José Poal.
- 27 19.00 h. Presentació del llibre "Terres del Nord", de Jordi Canal-Soler.

Dijous

- 14 19.00 h. Xerrada-presentació del llibre "Proyectos de la Plataforma Adictos a la Escritura", a càrrec de la P.A.E.
- 21 19.00 h. Conferència "Estimar o morir...el teu futur depèn de tu", a càrrec de Carmen Monegal.
- 28 19.00 h. Presentació del llibre "Working happy", de Txell Costa.

Divendres

- 8 19.00 h. Presentació del llibre "Atardeció sin decírselo a nadie", de José Luis Reyes.
- 15 19.00 h. Presentació del llibre "Sagrada Familia desconeguda", de l'historiador Daniel Venteo.
- 29 19.00 h. Presentació del llibre "No dar papaya", de José Vaccaro.

Dissabte

- 2, 9, 16, 23 i 30 12.30 h. Dissabtes de conte. Arrenca gener amb una sessió de contacontes de la Sandra Rossi, "Contes que fan plorar de riure". Dissabte 9, Keke Shuga ens explicarà la història de "L'hospital del Dr. Farruc". El 16, contes de circ amb Daina Teatre, "Tarongina". El dissabte 23 l'Alicia Molina ens encomanarà el seu ritme amb "Contes contats i cantats". I per acabar aquest gener, el 30, "Pinyata de contes", amb Titelles Naip.

Totes les activitats se celebraran a la Sala d'Àmbit Cultural, a la 6a planta d'El Corte Inglés del Portal de l'Àngel.

Entrada gratuïta. Capacitat limitada

La claca es treu la màscara

El rebuig a Mas va dur els defensors incondicionals de l'expresident a passar del #pressingCUP als insults

Àlex de Jaureguizar @DeJaureguizar
Ni se m'adreçí mai un fill de puta de la CUP...mai...
3:29 PM · 03 ene 16

Anna Gabriel Sabaté @AnnaGSabaté
A cap dona li hauria de tocar assumir que fer política signifiqui que el físic sigui comentat, valorat i insultat @Nataliadipp @aramateix
12:18 - 24 des 2015

Alfons Godall II @alfons_godall
Ja sé que rebré llenya, però per ser una activista de la CUP cal ser i anar necessàriament lletja de collons?

Joan Guirado @joanguirado
Mireu-la, sí, és ella. Puta traïdora!

Àlex de Jaureguizar @DeJau... 5h
Ni se m'adreçí mai un fill de puta de la CUP...mai...

Laura Enfurismada @Sal... 1 hora
@DeJaureguizar Si fossis a Finlàndia, no exerciries de professor. La #cup ha jugat molt bé les seves cartes. #respect

Àlex de Jaureguizar @De... 1 hora
@Saltencabreja T'acabes de donar d'alta per donar pel sac i crispas mala puta fastigosa?

Sergio Gris @sergio_gris · 3 gen.
@arqueolog El De Jaureguizar, profe de la UB...

Alfons Godall II @alfons_godall · 19 h
Em faig fort en el meu tuit per que és una renúncia expressa i voluntària a la bellesa, sobretot femenina, per considerar-la burgesa.

Alfons Godall II @alfons_godall · 20 h
Molts insults i amenaces arriben de part de tantes i tants democràtics i defensors de la llibertat. Si vol anar llejta que hi vagi! Salut!

Alfons Godall II @alfons_godall · 23 des
Esteu com un llum!! Per anar de 'revolucionari/a' per la vida no cal tenir un look tan desagradable. Salut i Bones Festes!

Roger Vinton @RogerVinton
Doncs tenia raó en Godall, les assemblees de la CUP semblen concursos de lletges.

Ignasi Z @ITRAM92
@AnnaGSabaté @Nataliadipp @aramateix Ara començo a entendre que l'impediment es el complexa d'inferioritat i rancúnia.

Ignasi Z @ITRAM92
@AnnaGSabaté @Nataliadipp @aramateix Si cal que en Mas i JxS et diguin, com a la bruixa, q ets la més maca, endavant i acabem. PRINCESA!

Ignasi Z @ITRAM92
@AnnaGSabaté @Nataliadipp @aramateix i per cert, pel títol demana un mirall i una capsa regal "Los mejores peluqueros i comprar en Zara"

victòria peris @miperis75
@izovi @AnnaGSabaté @Nataliadipp @aramateix # i a tu qui siguis, demana respecte.

Ignasi Z @ITRAM92
@miperis75 @AnnaGSabaté @Nataliadipp @aramateix

Quico Ventallà @QuicoVentalla · 3 gen.
He vist les fotos, he pensat que avui, sent diumenge, l'Anna Gabriel s'hauria "arreglat", però veig que no. (Ara ja em podeu insultar :)

Jordi Fotos @JordiFotosCat
@cupnacional son gentuix i l'Anna Gabriel es la Musa, que volu d'aquesta gent, els porcs al escorador.

Joan Guirado @joanguirado
Els molt inútils mena, hi ho sap@annagabriel cup

Plato Josefine @Beatrice @cupnacional
TU PASA, QUE VINQUI LA GILIPOLLAS D'ANNA GABRIEL, TE UN MOYL QUE LI TAPA LA PUTA CARA I JO UNA MERDA

Jorge MacGrip @JorgeMacGrip
A prendre pel cul el putó prole i la puta CUP. La immadura de l'Anna Gabriel i la seva puta pateta s'han carregat 1.000.000 de vots.

David Sabaté @DavidSabate
@cupnacional Sempre ens quedara l'armada que esta més bona que la Anna Gabriel...

Text@quicualguacil

A mesura que s'anava exhaustint el termini per aconseguir un acord entre els representants de Junts x Sí (JxS) i de la CUP per investir Artur Mas com a president de la Generalitat, i s'anava coneixent el rebuig final dels cupaires, el #pressingCUP -l'etiqueta emprada a les xarxes per criticar l'enrocament dels antisistema- es va intensificar.

El darrer no de la CUP, el passat 3 de gener, va dur els defensors incondicionals de la investidura del líder convergent a passar de la pressió als insults. El blanc de les seves ires va ser, en la major part dels casos, la diputada Anna Gabriel, cap de files cupaire després de la renúncia d'Antonio Baños i que formava part del sector de la formació contrari a investir Mas.

L'endemà de la "cimera" dels anticapitalistes al centre cívic Pere Quart, el professor associat de la Universitat de Barcelona, Àlex de Jaureguizar, titllava els cupaires de "traïdors" i de ser

"l'enemic de la pàtria catalana". El doctent, que és militant de Convergència, es va esplaïar a la xarxa social Twitter amb insults cap a la formació assembleària -"No se m'adreçí mai un fill de puta de la CUP"- o cap a altres usuaris que l'interpel·laven per la seva "falta de respecte" i per una "conducta impròpia d'algú que educa amb diners públics".

La reacció del Rectorat de la UB, davant l'allau de queixes per les piulades del professor, va ser de "rebuig" a les "formes emprades absolutament injustificables i allunyades dels valors universitaris del Sr. Àlex de Jaureguizar". El centre es reserva "exercir les accions oportunes dins de les seves competències".

Un altre militant de CDC, el periodista Joan Guirado, va fer una piulada que adjuntava una fotografia d'Anna Gabriel i un text que deia: "Mireu-la, sí, és ella. Puta traïdora!". Guirado, que va ser cap de premsa del diputat convergent al Congrés Pere Macias, va esborrar el missatge i va demanar disculpes a la diputada cupaire. "Et

demano disculpes per un tuit ofensiu, a la fotografia sortint de la reunió, que no m'ha semblat apropiada. Em sap molt greu", va escriure, i va afegir: "He de demanar disculpes per un tuit amb una paraula no afortunada, que no pretenia, tenir cap connotació sexista. Em sap molt greu".

Guirado, representant de la direcció d'Avalot, les joventuts del sindi-

Van proliferar a les xarxes socials tot tipus de missatges misògins contra les diputades cupaires

cat UGT, va dimitir del càrrec "per no haver estat a l'altura". I també va anunciar que deixaria d'escriure columnes d'opinió a *El Periódico* perquè no se'l relacioni amb el diari.

La primera persona amb cert ressò mediàtic -EL TRIANGLE va publicar l'informe de l'agència de detectius

Mètode 3 que li va fer un seguiment durant les seves visites habituals al bordell Riviera- que va faltar al respecte a una cupaire va ser Alfons Godall. El 23 de desembre, l'exvicepresident del Barça durant l'etapa Laporta va criticar per Twitter la indumentària d'una representant de la CUP: "Ja sé que rebré llenya, però per ser una activista de la CUP cal ser i anar necessàriament lletja de collons?". Lluny de retractar-se, Godall es va fer "fort" amb el seu tuit "per una renúncia voluntària a la bellesa, sobretot femenina, per considerar-la burgesa".

L'acord *in extremis* entre la CUP i JxS ha deixat la 'claca massista' amb un pam de nas. De Jaureguizar, per exemple, ha protegit el seu compte de Twitter, i ara només es pot consultar si ell accepta prèviament una sol·licitud.

El pacte per la investidura de Carles Puigdemont ha refredat els ànims. Ara bé, se li giraria feina a la Fiscalia, si actués contra tots ells amb la mateixa acceleritat que ho va fer amb el cantant del grup Def Con Dos, César Strawberry, per uns tuits enviats el 2013. ■

**PRÉSTEC
EXPANSIÓ**

Et responem en
24 hores. Els teus
diners, disponibles
en 24 més.

Informa't de les condicions en la teva oficina
més pròxima o entrant a
bancsabadell.com/prestecexpansio.

NECESSITEM
PROJECTES, QUE SÓN
IL·LUSIONS, REPTES,
COM SE LI VULGUI DIR.
QUINS SÓN ELS TEUS?

JO VULL
APRENDRE
A TOCAR
EL PIANO.

BÉ, AIXÒ ÉS UN REpte.
PER MI AIXÒ SERIA UNA
MUNTANYA. SERIA COM
ESCLAR L'EVEREST.

I TENIA RAÓ, TOT I QUE
ENCARA SÓC MOLT DOLENT.
PERÒ TINC L'ESPERANÇA QUE
UN DIA PODRÉ TOCAR BÉ.

FINS I TOT ME
N'HE COMPRAT UN.
UN AMIC EM VA DIR:
"SI NO COMPRES
EL PIANO, NO
EL TOCARÀS MAI."

PROCÉS AL CLAN PUJOL

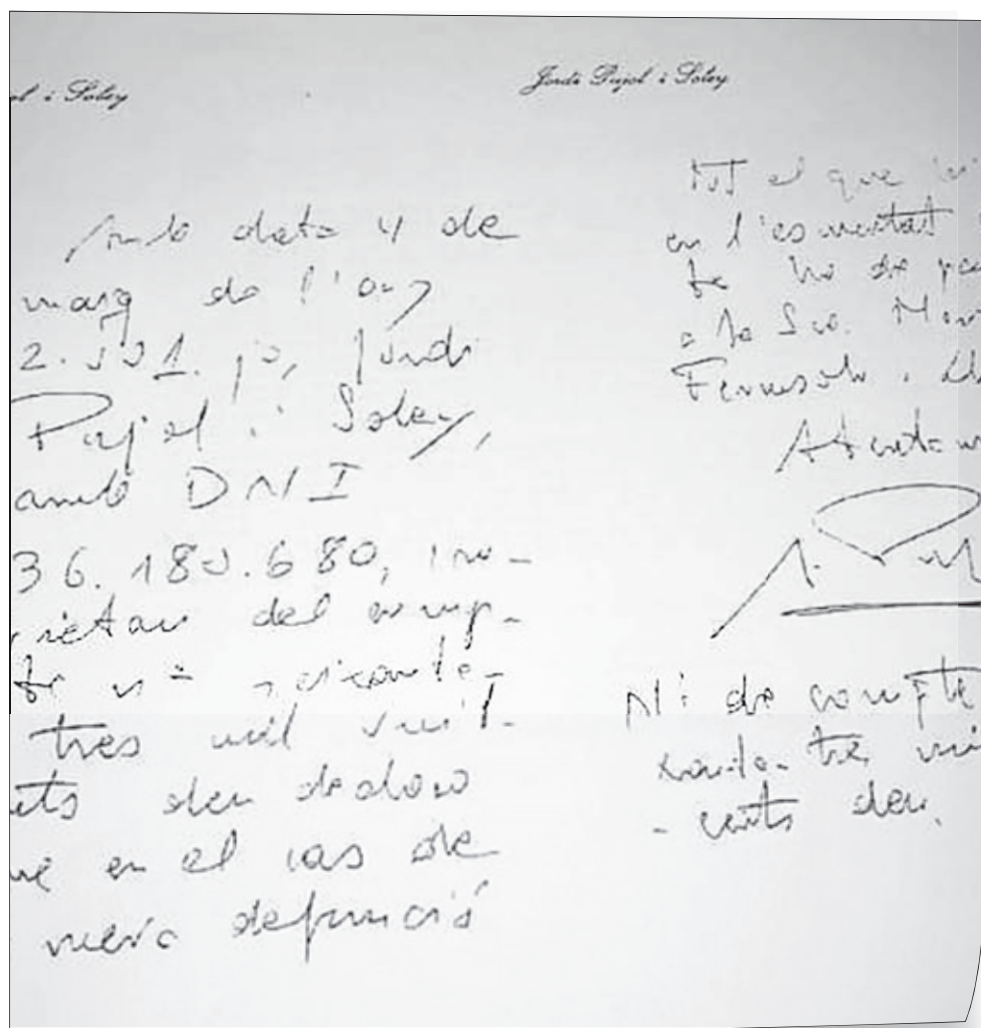
El misteri del compte 63810

Jordi Pujol i Marta Ferrusola han d'anar a declarar el pròxim dia 10 de febrer a l'Audiència Nacional acusats de blanqueig de diners

Text R. Calvo

Entre els milers de documents que ha enviat la banca andorrana a l'Audiència Nacional en relació amb la fortuna amagada del clan Pujol n'hi ha un que fa especial feredat. És la carta manuscrita per l'expresident de la Generalitat, Jordi Pujol, on reconeix que és el titular del compte 63810 de la Banca Reig (posteriorment, Andbank). La carta, que reproduïm en aquesta pàgina, està datada el dia 4 de maig de 2001 i diu el següent: "Amb data 4 de maig de l'any 2.001 jo, Jordi Pujol i Solel, amb DNI 36.180.680, propietari del compte nº seixanta-tres mil vuit-cents deu, declaro que en el cas de la meua defunció tot el que hi hagi en l'esmentat compte ha de passar a la Sra. Marta Ferrusola i Lladós. Atentament (signatura) N° de compte Seixanta-tres mil vuit-cents deu".

Aquesta carta, escrita de puny i lletra amb la característica grafològia de l'expresident de la Generalitat, és d'una gran rellevància política i processal. Demostra, d'un cantó, que Jordi Pujol va mentir descaradament en les seves dues compareixences al Parlament per explicar l'existència de comptes de la seva família a Andorra, que va atribuir a un llegat del seu pare Florenci, datat poc abans de la seva mort l'any 1980, i que estava destinat a la seva esposa i als seus set fills. De l'altre, és la base de la imputació de l'expresident de la Generalitat i la seva dona en el sumari que instrueix el magistrat José de la Mata que el portarà a declarar, el pròxim dia 10 de febrer, a l'Audiència Nacional, acusats de blanqueig de capitals.

La carta manuscrita per l'expresident de la Generalitat el 4 de maig de 2001

UNA VERSIÓ INVERSEMBLANT

Aquell 4 de maig de 2001, Jordi Pujol havia viatjat a Tarragona, on va presidir els actes de commemoració del 25è aniversari de la posada en marxa de la refinaria de petroli de Repsol. En la seva intervenció va fer una encesa de fons d'Artur Mas, que aleshores exercia de conseller en cap, i es va despatxar amb crítiques contra els socialistes pel conflicte del Pla Hidrològic Nacional (PHN) del PP del president José María Aznar, que contemplava el trans-

vasament de l'Ebre al sud i que tenia el suport de CiU. Precisament, la polèmica del PHN havia provocat una *intifada* a les Terres de l'Ebre i va ser un dels factors determinants de la victòria en vots del PSC liderat per Pasqual Maragall a les eleccions del 2003.

És de suposar que vaser a la tornada d'aquell viatge a Tarragona quan Jordi Pujol va escriure la carta, amb el seu membre, que va acabar, amb posterioritat, en els arxius de la Banca Reig (Andbank) i d'aquí a l'Audiència Naci-

onal. La prova és tan esfereïdora i contundent que des del clan Pujol, assessorats pels seus advocats, s'ha intentat donar una versió rocambolesca, publicada a *La Vanguardia* (edició del 3 de novembre de l'any passat). Segons aquesta tesi, el compte 63810 era, en realitat, propietat de Jordi Pujol Júnior però, a causa de les seves desavinences conjugals amb la seva exesposa, Mercè Gironés, va demanar al seu pare que signés aquesta carta amb l'objectiu que la dona no li pogués reclamar la meitat dels diners. Segons aquesta versió, hi ha una suposada carta posterior de l'expresident de la Generalitat –que no apareix en

Durant l'any 2010, es van retirar en efectiu els diners, fins a deixar buit el compte d'Andbank

els arxius d'Andorra – on s'afirmava que el fill primogènit era el titular real del compte 63810.

Però aquesta tesi no s'aguanta per enlloc. L'any 2001, el clan Pujol operava, com a mínim, amb cinc comptes xifrats a la Banca Reig (Andbank), segons es desprèn de les dades enviades per la comissió rogatòria a l'Audiència Nacional: els 84248, 84800, 85580, 62121 i 63810. I, en concret, Jordi Pujol Júnior feia servir intensament el 84800 (amb més de 2.500 moviments entre els anys 1994 i el 2010, segons els apunts comptables publicats pel diari *www.lespanol.com*). És a dir, si Jordi Pujol Júnior volia enganxar a la seva dona, el compte que hauria d'haver camuflat, a través del seu pare, no era el 63810, sinó el 84800!

200 MILIONS D'EUROS

Pertant, l'única hipòtesi versemblant és que, en efecte, el compte 63810 era propietat de l'expresident de la Generalitat, tal com ell reconeix en la carta del 4 de maig de 2001. Aquesta és la conclusió compartida pels investigadors de la UDEF, la Fiscalia Anticorrupció i el magistrat José de la Mata, titular del Jutjat n. 5 de l'Audiència Nacional.

El primer compte dels Pujol a la Banca Reig, segons els arxius enviats per Andorra, era el 9871, que es va obrir el 21 de novembre de 1990 amb una imposició de 500.000 pessetes. Amb posterior-

ritat, n'anirien obrint més, que es nodrien amb ingressos en efectiu i transferències, fins a sumar una operativitat global, fins a l'any 2010, d'uns 200 milions d'euros.

En concret, el compte 63810, assumit per l'expresident de la Generalitat, va ser obert pel seu fill el 21 de setembre de l'any 2000, amb un ingrés de 307.000.000 de pessetes d'origen desconegut.

INVERSIONS D'ALT RISC

Segons els registres comptables publicats per www.lespanol.com, a través del compte 63810 es van fer un total de 478 operacions, fins a la seva extinció el 30 de desembre de l'any 2010, a instàncies de la nova direcció d'Andbank, que va exigir els Pujol que cancel·lessin els seus comptes en aquesta entitat pel risc que significaven.

En una primera etapa, el compte 63810 es va gestionar de manera "tranquil·la", amb dipòsits a termini i operacions de compra/venda de moneda estrangera. D'aquesta manera, l'any 2007 presentava un saldo superior als 2,1 milions d'euros. Però, a partir d'aquesta data, el compte va "embogir" –se suposa que per consell d'un assessor d'Andbank amb un rosari d'operacions amb *hedge funds* i fons d'inversió internacionals d'alt risc (Forsyth, Chamarel, Alpha, Magnitude International, IIG Trade Opportunities, Alexandra Global, Selecta, Titian Integra, Liongate, Pinnacle, Zephyr, Alma Global, Lyxor Quantic...) molts d'ells ubicats en paradisos fiscals i que, en alguns casos, van acabar en fallida o amb fortes pèrdues.

En tot cas, el compte 63810 va ser buidat durant l'any 2010 amb un total de cinc reintegraments en efectiu. Un d'ells, de 149.943 euros, va ser traspassat al compte andorrà de Josep Pujol. També es va fer una disposició d'efectiu d'1.145.000 euros. L'últim reintegrament, de 6.491 euros, es va fer el 30 de desembre i el compte de l'expresident de la Generalitat va quedar a zero. A finals de 2010, cinc membres de la família van migrar els seus diners de l'Andbank a la Banca Privada d'Andorra (BPA): Marta Ferrusola i els seus fills Marta, Mireia, Pere i Oleguer. Ni Jordi Pujol ni els seus fills Jordi, Josep i Oriol consten com a titulars de comptes en aquesta entitat, si bé en tenien a l'Andbank. Malgrat això, tots estan imputats per blanqueig de diners, tret de l'Oriol. ■

En aquest edifici de Mount Street, a Londres, hi tenia el seu despatx el testaferró del clan Pujol.

El jutge apreta la constructora FCC

El president i conseller de la concessionària Cedinsa, Francisco Javier Vizcaíno Muñoz, citat a declarar com a testimoni

Text L. Virgili

El magistrat José de la Mata, que instrueix la macrocausa contra el clan Pujol, té la mosca darrere l'orella amb la constructora Fomento de Construcciones y Contratas (FCC) per les seves reticències en col·laborar amb la investigació judicial. Per això, en una resolució del passat 30 de desembre, li exigia que aportés, en el termini de tres dies, el suposat contracte que vincula aquesta empresa amb el fiduciari britànic, d'origen hindú, Herbert Rainford Towning, el "cervell" d'una de les branques de la trama internacional de paradisos fiscals de la família Pujol clan Pujol.

Les pesquises de la UDEF han determinat que, entre 2006 i 2009, diverses filials de FCC van pagar, com a mínim, 710.000 euros a la societat instrumental Brantridge Holdings Ltd., propietat de Jordi Pujol Júnior, però administrada per Herbert

Rainford Towning, a qui la Fiscalia insisteix en citar a declarar per considerar-lo un testimoni cabdal. Aquests pagaments es van fer a través de 25 transferències al Bank of Ireland en virtut d'un suposat contracte de col·laboració que ara el jutge vol conèixer però que, segons les sospites de la policia, amaguen el pagament de comissions al fill primogènit de l'expresident de la Generalitat per l'adjudicació d'obres a Catalunya.

ELS 'PEATGES A L'OMBRA'

Domiciliada al 128 de Mount Street, a Londres, Brantridge Holdings Ltd. tenia, a la vegada, dues filials -controlades també per Jordi Pujol Júnior- a Liechtenstein i als Estats Units que servien per desviar els diners. Les relacions entre Herbert Rainford Towning (el "mag Herbert") i els Pujol van acabar molt malament i per això la seva declaració podria ser molt esclaridora per reconstruir el *puzzle* dels paradisos fiscals.

En aquest sentit, el jutge José de la Mata ha citat a declarar com a testimoni, el pròxim dia 9 de febrer, Francisco Javier Vizcaíno Muñoz i José Ramón Ruiz Carrero, dos directius procedents de FCC, perquè aclareixen els vincles de l'empresa amb Jordi Pujol Júnior, tot i que l'home clau d'aquest "negoci" era Jordi Piera, jubilat, que ja ha abandonat les seves funcions a la constructora.

En l'actualitat, Francisco Javier Vizcaíno Muñoz figura com a president i conseller de diverses filials de Cedinsa, la gran concessionària d'obres públiques de la Generalitat (formada per FCC, Copcisa, Copisa i Comsa), que gestiona els "peatges a l'ombra" de l'Eix Transversal i de les autovies de Platja d'Aro, Ripoll i Berga. A més, Francisco Javier Vizcaíno és el director general d'una altra polèmica concessió, el Tramvia del Besós (Tram), empresa presidida per l'exconseller de Política Territorial, Josep Maria Cullerell, que va haver de dimetir per un cas de corrupció destapat per EL TRIANGLE. ■

Josep Pujol es queda a l'atur

La consultora Europraxis va participar en el traumàtic tancament de la fàbrica de Lear a Cervera

Text R. C.

La multinacional tecnològica espanyola Indra ha acomiadat Josep Pujol Ferrusola, a qui mantenia desplaçat a la filial de Miami després que esclatés el cas Pujol. Com a soci director de la filial Indra Business Consulting (IBC), Josep Pujol tenia assignat un salari anual de 400.000 euros, a més d'una compensació de 240.000 euros per despeses de desplaçament. Segons fonts de l'empresa, el fill de l'expresident de la Generalitat ha rebut un finiquito de dos milions d'euros.

S'acaba, d'aquesta manera, una aventura que va començar l'any 1994, quan Josep Pujol va fundar la companyia de consultoria Europraxis Group, juntament amb quatre socis més: Javier Piera, Joan Vergés, Guillermo Sagnier i Carlos Martínez Marí. Els seus primers bons negocis els van fer amb

empreses de l'òrbita de la Generalitat o controlades pel "sector negocis" de CDC: La Seda, Catalana de Telecomunicacions, L'Aliança...

Però el gran "pilotasso" el van fer l'any 2001, amb la venda d'Europraxis a la multinacional Indra per 7.200 milions de pessetes (44 milions d'euros), que va convertir Josep Pujol en un multimilionari amb només 38 anys. Aquesta operació està sota investigació del Jutjat n. 5 de l'Audiència Nacional, ja que el magistrat José de la Mata considera que Indra va pagar un sobrepreu o comissió encoberta a canvi dels contractes adjudicats per la Generalitat gràcies a les connexions familiars.

Europraxis-Indra va ser objecte d'un escàndol polític, durant l'últim mandat de Jordi Pujol, quan va ser contractada per gestionar el tancament de la fàbrica de Lear a Cervera, que va deixar 1.280 treballadors a l'atur. En

Josep és el dandy de la família.

aquella època, Oriol Pujol era el secretari general del departament d'Indústria i la connexió amb el negoci del seu germà va provocar un gran rebombori al Parlament. Un informe posterior fet per la Sindicatura de Comptes va revelar que Europraxis havia obtingut nombrosos contractes de les conselleries de Sanitat, Turisme (a través de la filial Tourism & Leisure) i Indústria.

A més dels elevats salaris que cobraven els directius d'Europraxis, els socis de la consultora tenien un *rappel* del 15% sobre la facturació anual. Però el xollo de Josep Pujol es va acabar amb la destitució, l'any passat, del president d'Indra, Javier Monzón, que va ser substituït per Fernando Abril Martorell. El nou president no està per orgues i, a finals del 2015, ha acomiadat el fill de l'expresident de la Generalitat.

Tot i que marxa amb el ronyó ben cobert, a Cervera ho celebren... ■

Tria el
teu camí
ub.edu/mastersoficials

Més de 140 màsters oficials
a la Universitat de Barcelona

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

PÀTRIA I PATRIMONI

El Varoufakis de Sant Cugat

El cap de llista de Junts pel Sí, Raül Romeva, viu en una impressionant torre i aquest mateix any s'ha comprat un altre habitatge

La casa de Raül Romeva i de Diana Riba a Mira-sol.

Text J. Bertran

En algunes cròniques de premsa se l'anomena "el Varoufakis català", pel seu cap pelat, la planta atlètica, la radicalitat del discurs i el seu desvergonyiment, que fan que s'assembli a l'exministre de finances grec. Però, més enllà d'aquesta imatge d'heroi polític, també hi ha la de *bon vivant*, aburgestat, que des de fa gairebé una dècada viu en una torre del barri de Mira-sol, a Sant Cugat, amb jardí i hortet. Un digne representant de l'*indépendance divine*.

En la declaració de béns que ha presentat al Parlament, Raül Romeva exposa que és propietari del 50% de dos immobles: un habitatge que ha comprat aquest mateix 2015, amb un preu de 155.000 euros; i una casa, la seva residència habitual, que valora en 413.649 euros. Romeva precisa en la declaració patrimonial que l'adquisició d'aquest habitatge l'any 2006 inclou "una part d'herència i una part de compravenda". La propietària

Romeva declara que la casa on viu té un valor de poc més de 400.000 euros

de l'altre 50% és la seva esposa, la santcugatena Diana Riba, amb la qual té dos fills menors d'edat.

Un antic company de viatge polític explica que la família Romeva Riba es va instal·lar en aquesta casa de Mira-sol, que havia estat propietat dels avis de Diana, després d'una profunda reforma arquitectònica integral, que és quan es van aixecar unes golfes al terrat, al damunt de les dues plantes originals.

Aquestes fonts assenyalen que si aquesta torre sortís al mercat per poc més de 400.000 euros, que és el valor que Romeva declara al Parlament, algú la compraria sense pensar-s'ho. En la seva declaració de patrimoni, Romeva indica que hi ha una part d'herència, que correspondria a la seva esposa, i una part de compravenda. Per cobrir l'adquisició i la reforma, Romeva es va hipotecar, però, pel que ha declarat al Parlament, el seu sou d'eurodiputat li ha servit per eixugar gairebé tot el deute. Només li queda per pagar 26.133 euros del préstec hipotecari.

Romeva ha voltat per mig món:

va néixer a Madrid, on va residir fins als 9 anys, i després se'n va anar a viure amb els seus pares a Caldes de Montbui, un cop emancipat, va residir a Barcelona, la Roca del Vallès, Montpeller, París, Sarajevo, Brussel·les i, del 2004 al 2014, a cavall entre Estrasburg, la seu del Parlament europeu, i Sant Cugat, on s'ha establert.

Un cop instal·lat a la casa de Mira-sol, Diana Riba es va associar el 2008 amb Sònia Gómez, exesposa de Joan Herrera, per constituir Goriba SL, l'empresa que gestiona El Pati de Llibres, una botiga de contes infantils i joguines educatives del carrer Xeric, al centre de Sant Cugat.

En altres temps, Romeva i Herrera eren carn i ungla, però s'han distanciat. El març de 2015, Romeva va deixar ICV, la formació de la qual n'havia estat deu anys eurodiputat, després d'assegurar al seu "amic" Joan Herrera que no es plantejava anar a cap altre partit com a candidat, tal com, dolgut, va revelar públicament aquest últim. Quatre mesos després, era presentat com a cap de llista de Junts pel Sí. ■

Un novel·lista d'acció

J.B. ■ Atrafegat amb les negociacions per formar govern, Raül Romeva no ha tingut temps de promocionar la seva tercera novel·la, *Pont de Cendra*, editada per Ara Llibres, que està a la venda des de la setmana després de les eleccions del 27-S.

A *Pont de Cendra*, Romeva s'inspira en la història real dels amants de Sarajevo per explicar, a través del personatge d'una nena de deu anys, el drama del seu germà i de la seva estimada que lluiten contra la guerra i la intolerància de la religió.

Amb anterioritat, Romeva ha escrit dues novel·les més: *Sayonara Sushi* (Plaza & Janés / Rosa dels Vents, 2012) i *Retorn a Shambala* (Rosa dels Vents, 2013).

Sayonara Sushi és un thriller polític amb una història d'amor lesbic de fons entre les dues protagonistes: una periodista de TV3 i una eurodiputada francesa de Perpinyà que juntes investiguen les màfies de la immigració il·legal i la sobrepesca de la tonyina roja al Mediterrani. Com a eurodiputat de la comissió de pesca de

l'Eurocambrà, Romeva va presentar iniciatives sobre la pesca de la tonyina roja.

Retorn a Shambala és un llibre d'aventures protagonitzat per una altra periodista catalana que viatja al Tibet per investigar la contaminació nuclear. Hi ha un terratrèmol, un tsunami i la desintegració d'una central atòmica.

Com a novel·lista, Romeva mai ha entrat en les llistes d'autors més venuts a Catalunya, però, segur que això no és per culpa que als seus llibres els manqui acció.

També ha escrit alguns assajos, la majoria abans de ser escollit eurodiputat: *Pau i seguretat a Europa* (Centre UNESCO, 1997); *Bòsnia-Hercegovina: lliçons d'una guerra* (Centre UNESCO, 1998); *Desarme y desarrollo* (Intermon Oxfam, 2000); *Bosnia en paz: lecciones, retos y oportunidades de una posguerra contemporánea* (Catarata, 2003); *Guerra, posguerra y paz: pautas para el análisis y la intervención en contextos posbélicos o postacuerdo* (Icaria, 2003) i *Som una nació europea* (Rosa dels Vents, 2014).

CONFLICTE AMB LA JUNTA DE CASTELLA I LLEÓ

Han passat 80 anys, però la Guerra Civil encara no ha acabat

Des de Salamanca denuncien que s'han produït moltes irregularitats en el retorn a Catalunya de la documentació requisada pels franquistes

Text T. Bastida

El conflicte dels 'papers de Salamanca' segueix ben viu, després de 20 anys de controvèrsies i dels set enviaments de documentació que, des de l'any 2006, han sortit de la ciutat castellana cap a l'Arxiu Nacional de Sant Cugat del Vallès. Ningú no està content amb aquesta reparació històrica. Ni la Junta de Castella i Lleó, que encapçala la defensa dels interessos del l'Arxiu General de la Guerra Civil Espanyola (actualment, integrat en el Centre Documental de la Memòria Històrica de Salamanca), ni la Generalitat, que ha assumit les reivindicacions de la Comissió de la Dignitat.

L'historiador Policarpo Sánchez de la Iglesia no para de remenar les brases per tal que el foc no s'apagui. Es coneix de memòria l'Arxiu General de la Guerra Civil, ubicada a l'antic convent de San Ambrosio, on hi ha treballat des de l'any 1998, i denuncia amb vehemència tots els suposats incompliments que s'han perpetrat de la Llei de restitució documental a Catalunya, aprovada pel govern socialista de José Luis Rodríguez Zapatero l'any 2005. Amb anterioritat, l'any 1995, el govern de Felipe González ja havia intentat donar sortida als 'papers de Salamanca', però la ciutat, mobilitzada pel PP rampanant de José María Aznar, es va aixecar en peu de guerra i el procés es va haver d'aturar.

ATURATS ELS ENVIAMENTS

L'últim capítol d'aquest conflicte s'ha viscut poc abans de Nadal. Les Corts de Castella i Lleó han aprovat per unanimitat de tots els partits -PP, PSOE, Podemos, Ciudadanos i IU-Equo- una moció on es reclama que retorni a Salamanca tots els documents que s'han

Ferran Mascarell va perdre l'arxiu Centelles.

lliurat "indegudament" a Catalunya durant els últims anys i que es garanteixi la digitalització de la totalitat dels lligalls que han sortit del convent de San Ambrosio. Amb aquesta moció, Policarpo Sánchez i l'Asociación Salvar el Archivo de Salamanca (ASAS) s'han apuntat un altre tanto en la seva creuada.

Aquest passat mes d'octubre, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC), en resposta a la demanda presentada per Policarpo Sánchez, també va dictar una resolució on exigeix al ministeri de Cultura que lliuri una relació detallada de tots els documents que han estat traslladats a l'Arxiu de Sant Cugat, els criteris de selecció que s'han seguit i les actes de la comissió mixta Estat-Generalitat que gestiona aquest procés. Amb tota aquest enrenou creat, el ministeri de Cultura s'ha apressat a dir que ja no hi haurà més enviaments de material documental a Catalunya.

INSTRUMENT DE REPRESSIÓ

Entre 1939 i 1942, un equip especial de les forces d'ocupació franquista, sota

la direcció de Marcelino Ulibarri, es va dedicar a requisar muntanyes de documentació, arxius i biblioteques de les institucions catalanes, de les organitzacions polítiques, sindicals i culturals, dels mitjans de comunicació i dels principals dirigents i càrrecs públics republicans. Aquest embalum, que ocupava 12 vagons de tren, va ser enviat a Salamanca, on hi havia la seu central de la Delegación del Estado para la Recuperación de Documentos (DERD).

Els arxivers i analistes del DERD van emprar la documentació recollida arreu d'Espanya per crear un fitxer amb referències de 3,5 milions de persones que consideraven "desafectes" al règim del general Franco i que va servir de guia per a la terrible repressió que es va desencadenar després de la Guerra Civil. Aquesta enorme base de dades tenia una secció especial dedicada a la maçoneria, una de les obsessions malaltisses del dictador. Una gran part de les mil tones de material documental acumulat a Salamanca va ser destruïda pel DERD, en valorar que no tenia interès per elaborar les fitxes dels "enemics de la pàtria", que era el seu únic objectiu. Per tant, l'anomenat Arxiu de la Guerra Civil era, en realitat, un instrument per a la persecució política i això explica el seu peculiar sistema de classificació.

SENSE DIGITALITZAR

La Llei de restitució documental a Catalunya -negociada pel PSOE, ERC i ICV- ha tingut de batallar amb aquest garbuix i sembla evident que s'han produït clamoroses errades, tant per excés com per defecte, en la selecció dels materials susceptibles de sortir de Salamanca. L'investigador Policarpo Sánchez ha posat la lupa -fins on ha pogut- en les més de 2.000 caixes que

s'han traslladat a Catalunya entre els anys 2006 i 2014 i ha detectat nombroses irregularitats, que afectarien més del 40% dels documents lliurats:

- A l'Arxiu Nacional de Sant Cugat s'hi han dipositat documents i lligalls de persones i organitzacions de fora de Catalunya. Aquesta confusió té el seu origen en el fet que, durant la Guerra Civil, Barcelona es va convertir en la rereguarda de milers de refugiats que escapaven de les zones conquerides per l'avenç de les tropes franquistes i que van deixar aquí la documentació que, posteriorment, seria requisada pel DERD. Un cas paradigmàtic és el dels arxius del PSOE d'Astúries, confiscats a Catalunya i que, després d'una encesa polèmica sobre el seu trasllat, han restat finalment a Salamanca.

- La comissió mixta Estat-Generalitat ha treballat sota una gran pressió externa i, sovint, amb presses. Això ha provocat que milers de documents no hagin estat digitalitzats abans de ser enviats a l'Arxiu Nacional, contravenint allò que disposava la llei 21/2005.

- En principi, els documents retornats haviendo de ser lliurats a les famílies i a les organitzacions catalanes que van ser assaltades i espoliades pel DERD. Però, a l'hora de la veritat, la major part del material resta a l'Arxiu de Sant Cugat i, en conseqüència, l'ASAS demana la seva devolució a Salamanca.

L'ARXIU DE PARÍS

Des de la Comissió de la Dignitat i des de la conselleria de Cultura de la Generalitat també es denuncia que la llei 21/2005 s'està incomplint i que, a hores d'ara, encara hi ha uns 85.000 documents, a més de llibres, cartells i banderes que estan retinguts irregularment a Salamanca. En aquest sentit reclamen:

- Els documents de les conselleries d'Ordre Públic i Justícia de la Generalitat republicana

- Els arxius de 41 ajuntaments catalans

- L'arxiu de la Generalitat a l'exili, confiscat per la Gestapo a París i lliurat a les autoritats franquistes

Per mirar d'apaivagar les ires de Salamanca, el govern de José Luis Rodríguez Zapatero va promoure la construcció d'un modern Centre Documental de la Memòria Històrica, inaugurat el passat mes de març, i que s'ha enriquit amb importants arxius i col·leccions sobre la Guerra Civil. Destaca, en aquest sentit, el fons del gran fotògraf Agustí Centelles, adquirit pel Govern central després d'una àrdua polèmica amb el conseller Ferran Mascarell.

Han passat gairebé 80 anys des de l'inici de la Guerra Civil... i encara no s'ha acabat! ■

EL PROCÉS SECESSIONISTA

La batalla municipal

L'Audiència Nacional ha encetat accions judicials contra cinc dels sis consistoris catalans que han aprovat en plenari adherir-se a la declaració independentista del Parlament del 9-N, entre els quals el de Girona, del què era alcalde el nou president Carles Puigdemont

Text R. Calvo

Els 782 ajuntaments que s'han adherit a l'Associació de Municipis per la Independència (AMI) constitueixen una important "força de xoc" del procés sobiranista. Però la seva empenta topa amb l'estret marcatge de les seves resolucions i acords que fan tant la Delegació del Govern central a Catalunya com les forces de l'ordre del ministeri de l'Interior i els tribunals de Justícia. Això fa que molts alcaldes vagin amb peus de plom.

L'aprovació, el passat 9 de novembre, pel Parlament de Catalunya -amb els vots de Junts x Sí i la CUP- de la declaració de l'inici del procés de desconnexió i de "creació d'un Estat català independent en forma de república" ha estat la prova de foc. L'AMI va fer una crida als seus ajuntaments associats perquè aprovessin en plenari mocions de suport a aquesta resolució, que vaser suspesa cautelarment pel Tribunal Constitucional (TC) dos dies després.

QUATRE JUTJATS

Aquesta mobilització ha tingut un seguiment molt limitat. Dels 782 ajuntaments afiliats, només sis han seguit la consigna de l'AMI: Girona (amb alcalde de CDC), Sant Cugat del Vallès (CDC), La Seu d'Urgell (CDC), Igualada (CDC), Olot (CDC) i Celrà (CUP). A més, l'anul·lació definitiva de la declaració d'inici del procés de desconnexió, dictada pel TC el passat 2 de desembre, ha deixat aquesta resolució en paper mullat. Tot i així, la comissió de Presidència i Drets Civils de l'Ajuntament de Barcelona, que no forma part de l'AMI, va decidir el passat 23 de desembre adherir-se formalment a la declaració del Parlament, amb els vots de CDC, ERC i la CUP i l'abstenció de BComú, la plataforma de l'alcalde Ada Colau.

A instàncies de la Fiscalia, quatre jutjats de l'Audiència Nacional han obert diligències prèvies contra cinc

L'Ajuntament de Celrà llueix la senyera i l'estelada a la porta d'entrada.

ajuntaments de l'AMI que han aprovat mocions de suport a la resolució del Parlament (de moment, Olot se n'escapa). Poca broma: s'acusa els alcaldes i els consistoris dels delictes de prevaricació, desobediència, usurpació de funcions i ús indegut de fons públics, que comporten fortes penes econòmiques i de presó. El nou president de la Generalitat, Carles Puigdemont, està immers en aquesta causa. De moment, el magistrat José de la Mata, el mateix que porta la instrucció del cas Pujol, ha decidit desestimar la demanda presentada contra l'Ajuntament de Sant Cugat, però la Fiscalia ha presentat un contundent recurs, insistint que es tracta d'un "acte preparatori de sedició, en la modalitat de conspiració".

"LLIBERTAT D'EXPRESSIÓ"

La reacció de l'AMI, que compta en aquesta ofensiva judicial amb el suport de l'Associació Catalana de Municipis

L'emblemàtic Ajuntament d'Arenys de Munt ha cedit i la bandera espanyola també oneja al balcó consistorial

(ACM) i de la consellera de Governació en funcions, Meritxell Borràs, ha estat la d'arronsar el melic. En una declaració feta pública, l'entitat titlla de desmesurada l'actuació de la Fiscalia i de l'Audiència Nacional, ja que considera que l'adhesió dels ajuntaments a la resolució del Parlament no té efectes jurídics i és, únicament, una "opinió" emparada pel dret constitucional a la "llibertat d'expressió". També rebutja que aquesta mesura comporti de despeses que puguin ser tipifica-

des de malbaratament de fons públics. En el mateix sentit s'han pronunciat l'alcalde de Sant Cugat i presidenta de la Diputació de Barcelona, Mercè Conesa, que ho emmarca en un "debat ideològic", i l'alcalde de La Seu d'Urgell, Albert Batalla, que diu que és "una declaració política de caràcter simbòlic (...) sense cap efecte jurídic".

L'únic que ha tingut nassos de plantar cara és l'alcalde cupaire de Celrà, Dani Cornellà, que ja va protagonitzar, abans de les passades eleccions del 20-D, un acte de resistència contra l'ordre de la Junta Electoral de retirar una bandera estelada. Aquest alcalde ha manifestat que no respondrà els requeriments que li arribin de l'Audiència Nacional pel suport del seu consistori a la declaració independentista del Parlament... i ja veurem què passa.

Amb honroses excepcions, l'actitud dels alcaldes independentistes catalans és la d'amagar el cap sota l'ala quan venen maldades. S'ha vist amb la incipient "guerra de banderes" -consistent en retirar la bandera espanyola dels ajuntaments i/o penjar l'estelada- que hem viscut ençà l'any 2012. La delegada María de los Llanos de Luna, amb l'estratègia de portar les denúncies per contravenir la Llei de banderes davant els tribunals del contenciós-administratiu, ha aconseguit doblegar fàcilment els alcaldes secessionistes, que no gosen incomplir les sentències. Fins i tot el de l'emblemàtic vil·la d'Arenys de Munt, Joan Rabasseda (ERC), que a més és secretari de l'AMI, ha acabat penjant la bandera rojigualda al balcó del edifici consistorial. Amb anterioritat, Joan Rabasseda i l'Ajuntament d'Arenys de Munt ja van haver de pagar sengles multes de 600 euros per la carta que va adreçar als veïns en vigílies de les passades eleccions al Parlament de Catalunya i que, suposadament, contravenia la neutralitat que exigeix la Junta Electoral. Ja ho diu Joan Rabasseda: "Perquè sigui efectiva, la desobediència ha de ser col·lectiva". I no sembla que, de moment, tingui massa seguidors. ■

societat

L'ESCÀNDOL DELS ABUSOS BANCARIS

El client mai té la raó

La CNMV ha resolt a favor del client prop del 72% de les queixes presentades contra els bancs. Passa, però, que els informes realitzats no són vinculants i el sector bancari, en ple procés de fusions, és cada cop més poderós i intocable.

Text Cristina Palomar

Participacions preferents, comissions abusives, clàusules terra, llistes de morosos, hipoteques multidivisa i informació opa ca sobre els productes financers són alguns dels abusos bancaris més habituals. Només en comissions, per exemple, els bancs espanyols van ingressar durant el 2014 més de 7.000 milions d'euros, tot i que el 52% de les mateixes es van carregar als comptes dels clients de forma improcedent perquè no corresponien a cap servei concret. El sector bancari no coneix la crisi, és intocable i ho controla tot: subvenciona partits polítics, grans grups industrials i mitjans de comunicació. La justícia els dissenya resolucions a mida com la doctrina Botín i l'Estat no dubta a rescatar-los les vegades que calgui amb diners públics.

En aquest escenari de privilegis el client contempla impotent com ha de recórrer als tribunals per defensar-se, com els directius es blinden amb indemnitzacions milionàries tot i la seva nefasta gestió, i com la banca es fusiona per fer-se cada cop més poderosa. De fet, Espanya s'ha convertit en l'estat de la Unió Europea amb el percentatge més elevat de concentració bancària superant amb escreix britànics, francesos i italians, i duplicant els alemanys. Des de l'inici de la crisi, els cinc bancs espanyols més grans han passat de controlar el 40% de la quota de negoci al 58% i això no ha fet més que començar. La banca espanyola és la quarta per dimensió d'Europa i

L'extingida Caixa Laietana va deixar milers de catalans entrampats i arruïnats amb les participacions preferents.

controla un volum de més de 3,5 bilions d'euros en actius, mentre que els espanyols són els europeus juntament amb els italians que més paguen pels serveis bancaris.

INFORME DE LA CNMV

Segons la memòria del 2014 de la Comissió Nacional del Mercat de Valors (CNMV), l'organisme estatal encarregat de vetllar per la transparència dels mercats de valors espanyols i la protecció dels

El client no té més remei que recórrer a la justícia per fer front als abusos

inversors, el client va tenir la raó en gairebé el 72% de les reclamacions presentades contra els abusos bancaris, sobretot relacionades amb la falta d'informació prèvia dels productes financers. Durant l'any 2014 s'hi van presentar un total de 2.393 queixes, xifra que suposa un descens del 67,3% respecte a les 7.308 del 2013. De fet, la quantitat de reclamacions ha experimentat un descens continu des del pic del 2012 amb 10.900 queixes i ha tornat als

nivells del 2009. La raó bàsica és que el 2012 va coincidir amb l'escàndol de les participacions preferents, una estafa que ha deixat sense estalvis milers de famílies.

COBRAMENT DE COMISSIONS

Tot i que les preferents són un producte financer que ja ha passat a la història i ara està en mans dels tribunals, aquest tipus de participacions juntament amb el deute subordinat continuen sent el motiu principal de les reclama-

@dianaladix: "La vaga de la Canadencava aconseguir la jornada de 8h. Amb #MésCorrescales podem acabar amb la precarietat"

@_Queque_: "S'ha de tenir una vida molt plena per indignar-se per la cavalcada dels Reis Mags"

@norcoreano: "Quatre mesos ha durat el contracte de Benítez. Aquest és el tipus d'ocupació que està creant Rajoy."

cions amb un informe final de la CNMV (2.550). Li segueixen els productes convertibles amb 226 queixes i les permutes financeres amb 31. En el mateix apartat sobre falta d'informació prèvia, les queixes per contractes financers atípics i la compravenda d'opcions augmenten un 30%. I si parlem de les incidències en l'execució d'ordres, el cobrament de comissions encapçala el rànquing de reclamacions amb 148, tot i que aquesta xifra no és real, ja que la majoria dels clients perjudicats per les comissions abusives no arriba a presentar mai cap queixa. De fet, només es denuncia una de cada deu.

El 28% restant de les queixes presentades l'any 2014 davant la CNMV van ser desestimades no tant perquè el banc tingués la raó, sinó per l'incompliment de la llarga llista de condicions que l'organisme exigeix per ser admeses a estudi. De fet, a banda de les dades del reclamant i de l'entitat reclamada, la Comissió exigeix el motiu de la reclamació argumentat, una declaració conforme els fets reclamats no estan en mans de la justícia o d'algun organisme arbitral o administratiu, acreditar haver presentat la mateixa reclamació davant el Servei d'Atenció al Client o el Defensor del Client de l'entitat bancària, que no hagin passat més de sis anys dels fets, i demostrar que han passat almenys dos mesos des que es va presentar la reclamació sense obtenir resposta o aportar-ne la desestimació.

PAPER MULLAT

El més surrealista és que un cop superat aquest primer escull, encara que l'informe final de la CNMV sigui favorable al demandant, l'entitat bancària no té cap obligació d'acatar-lo perquè els seus pronunciaments no són vinculants i "en cap cas té la consideració d'un acte administratiu recurrible", segons es recorda a l'informe anual. Així les coses, durant l'any 2014, només en un 7,3% dels casos els bancs van acceptar l'informe final de la CNMV. Un 23% el van rebutjar i prop del 70% ni es va dignar ni a respondre l'organisme estatal davant de la petició d'informació complementària.

Barclays, amb un 93%, encapçala el rànquing d'entitats amb un informe final motivat de la CNMV a favor del client. Li segueixen CatalunyaBank i Deutsche Bank amb un 92%, Caja Laboral Popular amb un 90%, Liberbank amb un 86%, Banco Santander amb un 83%, CaixaBank amb un 79% i Sabadell amb un 76%. El BBVA amb un 56% i Bankia amb un 62% tanquen aquest rànquing, tot i que l'entitat que va presidir Rodrigo Rato lidera la llista de bancs amb informe final motivat amb 1.541 reclamacions. On més reclamacions s'han presentat és al País Valencià (1093), seguit de Madrid (948), Catalunya (506), Castella i Lleó (465) i Euskadi (309).

LA DOCTRINA BOTÍN

Un dels exemples més escandalosos de favoritisme és el que es va produir l'any 2007, en ple govern del socialista José Luis Rodríguez Zapatero, amb el Banc Santander. L'Associació per a la Defensa d'Inversors i Clients (ADIC) va demanar 108 anys de presó per a Emilio Botín i tres directius més del Santander per unes cessions de crèdit que van permetre al banc eludir el pagament de les corresponents retencions a Hisenda i van comportar que molts dels clients que les van contractar acabessin denunciats per un presumpte frau fiscal. Amb aquest producte financer Botín va captar quasi 2.500 milions d'euros.

Tanmateix, en un fet que demostra la politització de la justícia espanyola, el cas de les cessions de crèdit del Santander no només es va arxivar, sinó que ha donat peu a la coneguda doctrina Botín de la qual també s'intenta beneficiar la infanta Cristina. El Tribunal Suprem va avalar la decisió de l'Audiència Nacional de limitar l'acció de les acusacions particulars i deixar-la sense valor per demanar l'obertura d'un judici oral sempre que el fiscal s'inhibeixi o reclami el sobreseïment de la mateixa.

Curiosament, la doctrina Botín s'aplica amb discrecionalitat i en funció dels interessos polítics. Un any després, el mateix tribunal va admetre l'acusació particular per condemnar l'expresident del Parlament basc Juan

Rodrigo Rato és el prototipus de mal banquer que indigna la gent.

A l'Estat espanyol només es considera usura cobrar més del 26% d'interès

María Atutxa per no haver dissolt el grup parlamentari Sozialista Abertzaleak.

Des de l'OCU s'han fet reiterades campanyes d'informació al consumidor perquè denunciï als tribunals els abusos bancaris reiterats. L'última campanya de sensibilització es va organitzar l'estiu passat al constatar que les participacions preferents i les clàusules terra de les hipoteques no eren els únics problemes amb què es trobaven els clients de les entitats financeres. També s'havia disparat el nombre de denúncies d'afectats per les hipoteques multidivisa o pels préstecs hipotecaris referenciats a l'IRPH argumentant com sempre falta d'informació prèvia del producte.

En el cas de l'índex IRPH, tot i haver desaparegut per llei l'any 2013, alguns bancs el continuen aplicant perquè figura al contracte hipotecari. Altres entitats el que han fet és substituir-lo per un índex molt més beneficiós que l'euribor que han imposat als seus clients. Un altre exemple és el de les hipoteques multidivisa. Es tracta de préstecs hipotecaris referenciats al franc suís o al ien japonès amb un risc molt gran. Els afectats per les variacions d'aquest tipus de canvi s'han trobat en la situació de deure ara més capital que el que figura en el crèdit hipotecari subscrit malgrat haver estat anys pagant les quotes. Segons l'OCU, tant la quota mensual com el deute contret amb el

banc per part d'aquest tipus d'hipotecats hauria augmentat un 20% aproximadament.

PRODUCTES TÒXICS

Al marge d'aquests dos exemples de productes bancaris que l'OCU qualifica de tòxics, l'entitat també ha portat als tribunals el Banc Popular per l'emissió l'any 2009 de bons per valor de 700 milions d'euros. Milers de clients van ser presumptament poc o mal informats per l'entitat i van subscriure els bons convençuts que el capital invertit no perillava perquè estava garantit. La realitat és que ara la conversió forçada dels bons en accions ha comportat per als afectats pèrdues de més del 80% de la inversió. Un negoci rodó i sense conseqüències pel banc fins que no hi hagi sentències fermes.

A la llarga llista de pràctiques abusives s'hi afegeixen també les campanyes de màrqueting agressives consistents a enviar a casa targetes de crèdit que només s'anul·len si el client les torna en persona a la seva oficina, el cobrament de comissions per utilitzar caixers d'altres entitats per treure efectiu o fer alguna gestió i la imposició de càrrecs per fer les operacions bàsiques en el mostrador de l'entitat i no en el caixer o per Internet. Tot això, sense oblidar que legalment només es considera usura cobrar més del 26% d'interès pels diners prestats.

EL CONSUMIDOR, INDEFENS

Aquest escenari d'abús de poder no sembla que s'hagi d'acabar, més aviat el contrari. El pla de fusions de la banca espanyola per ser més competitiva a nivell internacional fa preveure que el client, sense la protecció real de les institucions, cada vegada haurà de suportar condicions més abusives. A més, la concentració bancària implica el tancament de milers d'oficines i l'acomiadament de més de 30.000 treballadors del sector. El pla, preparat per aplicar-se després de les eleccions del 20-D, contempla passar dels sis grans bancs actuals –Santander, BBVA, Caixabank, Bankia, Popular i Sabadell– a tres: Santander-Popular, BBVA-Bankia i Caixabank-Sabadell. ■

LA LLISTA DELS PRINCIPALS DEUTORS A HISENDA

Morosos fiscals habituals

En la llista de prop de 5.000 contribuents que deuen més d'un milió d'euros a Hisenda que ha fet pública el ministre Cristóbal Montoro hi ha una bona colla de morosos que en el passat han protagonitzat fortes pirules econòmiques i sonats escàndols judicials

Text J. Bertran

Empresaris modèlics

Entre els catalans de la llista de morosos fiscals hi ha històrics corruptes que han passat per la presó com Javier de la Rosa, que encara deu a Hisenda prop de 9,5 milions d'euros de Grand Tibidabo, o l'exjutge Lluís Pascual Estevell, al qual se li reclamen 5,4 milions. L'expresident Jordi Pujol va qualificar el primer d'"empresari modèlic" i a segon va enviar-lo al Consell General del Poder Judicial, la cúpula dels jutges.

També apareixen insignes exponents de l'alta societat catalana com Liliana Godia, el seu espòs Manuel Torreblanca i l'administrador de les seves empreses Francisco Javier Amat, que el juny passat van aconseguir evitar la presó per delictes fiscal gràcies a un pacte amb la Fiscalia. D'acord amb aquest pacte, els tres acusats van pagar multes per un import de 2,4 milions i una indemnització per 2,2 milions més, que s'havien de restar dels 5,2 milions que van consignar al jutjat quan es va iniciar el procés judicial. No obstant això, Hisenda encara els reclama prop de 2,6 milions.

Quatre empreses del grup Sacresa, controlat per la família Sanahuja, deuen prop de 50 milions d'euros a Hisenda. La caiguda de l'imperi de Romà Sanahuja va començar el 2006, poc abans que esclatés la bombolla del totxo, amb la compra de Metrovacesa, que en aquells temps era la primera immobiliària espanyola. Curiosament, els Sanahuja i els Godia van coincidir en l'aventura de l'hotel W, també anomenat hotel Vela, al Port de Barcelona: l'any 2009, els primers es van vendre la seva participació (un 25%) als segons.

En la llista hi ha unes quantes immobiliàries catalanes. Només un parell d'exemples: la dissolta Akasvayu, que

Els Godia-Torreblanca, Javier de la Rosa, Romà Sanahuja i Pascual Estevell.

va arribar a esponsoritzar el basquet Girona quan estava a primera divisió, deu 16,4 milions; i Fergo Aisa, presidida per Carlos Fernández, prop de 13 milions. Fernández va declarar l'octubre passat al jutjat per presumpta estafa i falsedat documental per la venda d'accions de Fergo Aisa quan es trobava en situació d'insolvència.

Històrics delinqüents

El ministeri d'Hisenda reclama 9,2 milions d'euros a Mario Conde, que va ser condemnat a 20 anys de presó per apropiació indeguda i falsedat arran de la intervenció de Banesto l'any 1993. Relacionats amb Banesto, també figuren entre els morosos Antonio Navalón –si bé aquest últim mai va ser condemnat–, per un import de 2,1 milions, i Jacques Hachuel, per 2,7 milions. En la llista també apareixen les empreses de José

María Ruiz Mateos, mort fa uns mesos, tant les que estaven controlades per Rumasa com per Nueva Rumasa, entre els quals destaca el Grup Dhul, amb 2,2 milions d'euros. Gerardo Díaz Ferrán, expresident de la CEOE, manté un deute de 44,8 milions. Un altre habitual de les cròniques judicials és l'advocat madrileny Emilio Rodríguez Menéndez, condemnat per diversos delictes fiscals i també pel vídeo sexual de Pedro J. Ramírez. A aquest advocat se li reclamen 3,6 milions.

Coneguts i desconeguts

Agapito García Sánchez figura com a president, conseller o representant d'una cinquantena d'empreses, però el seu nom gairebé no havia aparegut mai a la premsa tot i que lidera el rànquing de ciutadans que, a títol individual, són morosos amb Hisenda: se li

reclamen 26,88 milions d'euros. La Comissió Nacional del Mercat de Valors (CNMV) va tancar-li el novembre passat la seva cava. Agapito operava en diversos sectors, sobretot en l'immobiliari, on es va donar una patcada, i en el financer, on es va fer d'or. Es va vendre el paquet d'accions que tenia d'Interdin, una societat de valors, a BPA, el banc andorrà dels germans Cierco en procés de liquidació per les seves relacions amb organitzacions criminals internacionals. També va presidir fins al 2006 RBC Dexia, una altra societat de valors participada pel grup belga Dexia i per Royal Bank of Canada.

En els últims temps, Arturo Fernández s'apunta a tots els escàndols, fins i tot a les tarjetes *black* de Bankia i a les aventures del Pequeño Nicolás. Expresident de la patronal madrilenya i encara president de la Cambra de Comerç de Madrid, Arturo Fernández deu 18,4 milions a Hisenda per la gestió del seu grup de restauració.

En la llista també hi ha les empreses de dos expresidents del Reial Madrid: Lorenzo Sanz, que deu 1,4 milions, i Fernando Martín, al qual se li reclamen 37,7 milions de Martinsa-Fadesa, constructora en procés de liquidació.

Els reis del totxo

Entre els deu principals morosos d'Hisenda, hi ha vuit constructors: Reyat Urbis, presidida per Rafael Santamaría i encara en concurs de creditors, amb 378 milions; Nozar, de la família Nozaleda, que també són propietaris de l'estació d'esquí de Boí-Taüll, amb més de 200 milions; Arenas, el grup del cordovès Rafael Gómez, més conegut per *Sandokan*, amb 125 milions; Grupo Pasa, de l'andalús José Romero, imputat en el cas Mercasevilla, amb 102 milions; Banreal Holding, encapçalada pel veneçolà Julio Herrera, amb 98,5 milions; Aifos, que té com a directius dos con-

demnats pel cas Malaya, amb 96 milions; Obras Nuevas de Edificación, propietat de Francisco Hernando (el *Pocero*), amb més de 86 milions; i Promaga, una promotora de la Costa del Sol, amb 71,6 milions. Completen aquest top ten de morosos una ONG, Organización Impulsora de Discapacitados (OID), presidida per Dionisio González, que intenta vendre cupons com els de l'ONCE, amb més de 86 milions; i Petro Nova Oil, una empresa barcelonina de distribució de carburants ja dissolta, amb 82,7 milions.

Els valencians

En la llista hi ha un nombre sorprenent d'empreses valencianes, sobretot del sector immobiliari, començant per Comercializadora Mediterránea de Viviendas (Comervi), una de les promotores de Marinad'Or, amb un deute de prop de 46,4 milions d'euros. Abans que es declarés en concurs de creditors l'any passat, Comervi estava controlada per Jesús Ger, però, curiosament, aquest promotor ha aconseguit que ni ell personalment ni Marinad'Or figuren en la llista d'Hisenda.

Una altra de les promotores perseguides és Vallcab Capital, que havia estat de Enique Bañuelos i a la qual se li reclama prop de 22,2 milions. El grup Sedesa, liderat per Vicente Cotino –nebot de l'expresident de les Corts Valencianes, Juan Cotino–, deu 23,4 milions. Com a persones físiques, també hi surten els germans Federico, Ignacio, José Juan Luis i Rafael Serratosa Caturla, amb un deute conjunt de 19 milions d'euros.

La caverna mediàtica

El grup Intereconomía, que presideix l'exdiputat popular per Barcelona Julio Ariza, acumula deutes amb Hisenda per un import d'11,4 milions d'euros a través de tres de les seves empreses: Intereconomía Corporación, editora de *La Gaceta*, amb 7,3 milions; Intereconomía Televisión, 2,9; y Grupo de Negocios de Ediciones y Publicaciones, 1,3 milions.

El Grupo Secuoya, en el qual treballava fins l'any passat Miguel Ángel Rodríguez, exsecretari de Comunicació del primer govern d'Aznar, deu 2,2 milions. Tot i així, s'ha quedat diversos canals de televisió autonòmics que depenien de governs del PP i recentment se li va adjudicar un altre canal de TDT. A títol individual, l'escriptor, comentarista i fundador d'esRadio César Vidal deu 2,5 milions.

Però no tots els mitjans morosos són de la caverna: a Premsa Catalana, l'antiga editora del diari *Avui*, encara seli reclamen 14,3 milions d'euros. ■

LLIBERTAT D'EXPRESSIÓ

Augmenta a 110 el nombre de reporters morts

Primer aniversari de la matança perpetrada a la redacció del setmanari francès 'Charlie Hebdo', on van ser assassinats vuit periodistes i dibuixants

Text T. Bastida

La professió periodística està de dol. Com cada any, l'organització Reporters sense Fronteres (RSF) ha fet públic el balanç de la llibertat d'informació al món i, en concret, el nombre de periodistes assassinats durant el 2015 i els que romanen empresonats. En total, durant els passats dotze últims mesos s'ha produït la mort violenta de 110 reporters, a més de la de 27 periodistes-ciutadans i set col·laboradors. En la dècada 2005-2015, RSF porta comptabilitzat l'assassinat de 787 periodistes, una xifra esfereïdora que retrata el preu que s'ha de pagar en el segle XXI pel dret a la lliure expressió.

En el rànquing de països més perillosos destaquen l'Iraq i Síria, que és on més periodistes van perdre la vida l'any passat. També destaca el cas de França, a causa de l'atemptat sanguinari que, ara fa un any, va delmar la redacció de la revista Charlie Hebdo. En aquest sentit, l'informe de RSF apunta que en el passat exercici la major part d'assassinats de reporters es va produir, paradoxalment, en països on no hi ha conflictes bèl·lics declarats.

Pel que fa als periodistes empresonats o retenguts contra la seva voluntat, el seu nombre ascendia, a finals del 2015, a 207. La Xina, amb 23 periodistes a la presó, encapçala el rànquing de la repressió oficial, seguida de l'Egipte (22), l'Iran (18),

Eritrea (15) i Turquia (9). A Síria es comptabilitzen 26 periodistes retenguts com a ostatges per grups armats incontrolats, situació que reproduïx al Iemen (13), l'Iraq (10) i Líbia (5). Malgrat les proclames de l'ONU perquè els països respectin i defensin la llibertat d'expressió i la seguretat dels periodistes, les xifres del 2015 elaborades per l'equip de corresponents de RSF demostren, un cop més, tot el contrari.

DENÚNCIA D'EL CORTE INGLÉS

Sense arribar, ni de bon tros, a la dramàtica situació que reflecteix l'informe anual de RSF, a l'Estat espanyol també s'estan produint, en els últims mesos, alguns casos inquietants en la relació dels periodistes amb alguns

membres dels cossos i forces de seguretat, enverinada, a més, arran de la reforma i l'enduriment de la Llei de seguretat ciutadana (coneguda com a Llei mordassa) i del Codi Penal, impulsades pel ministre Jorge Fernández Díaz.

El periodista Jesús Rodríguez, de la revista *La Directa*, ha estat investigat pels Mossos d'Esquadra i imputat en el marc de la denúncia presentada per El Corte Inglés contra els participants en una protesta celebrada a l'edifici de la plaça de Catalunya el passat 1 de novembre. Els manifestants, que cridaven al boicot a aquesta cadena de magatzems, protestaven contra el pròxim judici a un piquet informatiu que va participar en la vaga general del 2012 davant d'aquest establiment. Jesús Rodríguez va fer

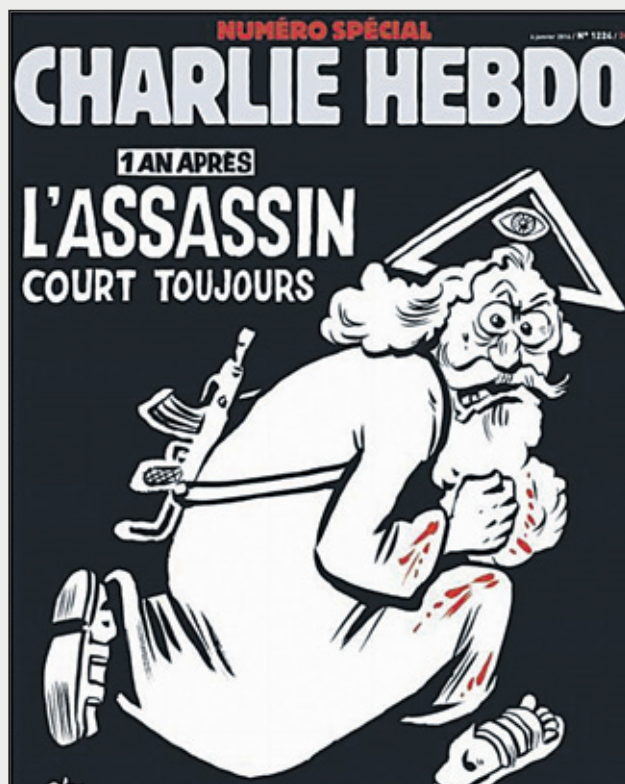
aquell dia el seguiment informatiu d'aquesta mobilització, organitzada per la CNT-AIT i Acció Llibertària de Sants, i els Mossos d'Esquadra l'han acabat posant en el mateix sac dels manifestants i per això ha estat encausat judicialment.

EL COMISSARI 'ENCOBERT'

Per la seva banda, la periodista Patricia López, del diari *www.publico.es* ha denunciat l'assetjament de què és víctima des de la cúpula de la direcció general de la Policia des que, ara fa un any, va començar a publicar articles sobre el comissari de "missions especials" José Manuel Villarejo i la seva relació amb la protecció remunerada que dona al conseller delegat

de l'empresa OHL, Javier López Madrid, amic íntim del rei Felip VI, que estroba embolicat en un tènol *affaire* amb la doctora Elisa Pinto, que ha presentat nombroses denúncies contra el seu examant. José Manuel Villarejo col·labora estretament amb la UDEF i va tenir una activa participació en l'esclat del cas Pujol.

El comissari "encobert" ha presentat una denúncia a la Policia contra la periodista i el mitjà en el qual treballa per la publicació d'extractes del sumari del cas Javier López Madrid-Elisa Pinto que l'involucren. Segons la periodista Patricia López, el número 2 de la Policia, el comissari Eugenio Pino, hauria donat instruccions als seus subordinats perquè procedissin a la seva detenció. ■

Portada de l'edició commemorativa de l'aniversari de l'atemptat.

entrevista

“Aquests pocs intocables, poderosos i impunes faran el que calgui per seguir sent-ho. Dependrà de la ciutadania que aquesta situació canviï”

Fèlix Martínez Jordi Oliveres

Text Cristina Palomar

Els periodistes Fèlix Martínez i Jordi Oliveres posen nom al reduït grup de privilegiats que remena les cireres i té les regnes del poder a Catalunya i Espanya: grans banquers, grups industrials i mediàtics, la judicatura i l'alt funcionariat. És un primer pas per canviar les regles del joc.

Qui son?

Periodistes d'investigació

Llibres

Los intocables. Pocos, poderosos e impunes (2015)

¿Quién es Jordi Pujol? (2014)

Una de les pitjors laceracions heretades del franquisme és la corrupció. Tanmateix, després de dècades d'acceptació, sembla que la crisi ha acabat d'obrir els ulls a la ciutadania. Ho confirmen els resultats de les eleccions del 20-D, que han castigat els partits hereus de la Transició. Bufen vents de canvi.

Pocs, poderosos i impunes, i el primer intocable el rei Joan Carles. Se segueix sent un tabú parlar dels seus negocis al marge del seu càrrec?

No és cap tabú. El problema és que els comentaris sobre les presumptes comissions del cap de l'Estat són rumors. El que sí que és cert és que hi ha una sentència d'un tribunal de Londres que diu que hi havia un senyor que rebia uns diners en nom “de”. Si parlem en condicional, podríem arribar a preguntar-nos si ell, comptant que és el successor d'un dictador que cobrava comissions, hauria fet el mateix, però no en tenim cap prova.

Al llibre remarqueu que a Joan Carles li agraden molt els diners. Es pot parlar d'alguna xifra?

I també diem que ha tingut diferents personatges treballant per a ell. La quantitat no la sabem.

Podria acabar sent jutjat com ha acabat sent-ho el seu gendre?

No, perquè segons la Constitució és inimputable.

Quina democràcia...

D'aquí ve el títol del llibre. Només cal recordar la famosa doctrina Botín. I recordem que aquest senyor no era el rei.

Dieu que la corrupció i l'abús de poder són practiques heretades del franquisme que han continuat donant-se durant la democràcia. En quin punt de la història estem?

La línia és contínua i estem igual. El franquisme, com tota dictadura, és corrupte perquè la corrupció serveix al dictador, el gran corrupte, per governar. Era un règim corrupte i durant la Transició es va produir un acord entre els franquistes, que sabien que l'única forma de sobreviure era arribar a un pacte, i els demòcrates. Un dels punts del pacte va ser el decret d'amnistia a canvi que no s'investiguessin els crims comesos per la dictadura. Igual en aquell moment era el que s'havia de fer.

Tot i governar més anys que els hereus del franquisme, el PSOE no es va plantejar mai fer neteja.

Els socialistes no podien fer gaire cosa perquè estem parlant de funcionaris que controlen l'accés al funcionariat. A la judicatura costa entrar-hi perquè has d'estudiar, però un cop ets dins, els que sempre hi han manat dissenyen una carrera perquè els seus familiars arribin als llocs de poder, com el Tribunal Suprem, i puguin seguir manant.

Insistiu molt a parlar de corruptes i també de corruptors.

Sempre que hi ha un corrupte és perquè hi ha un corruptor, encara que aquest últim queda més diluït.

Qui són, segons vosaltres, els corruptors més habituals?

Són sobretot grans banquers i empresaris, i alts càrrecs de l'administració. No hem d'oblidar que una part dels jutges que estan en òrgans importants fan de preparadors, és a dir, que preparen altres jutges i aquesta feina no la declaren, i això

està institucionalitzat.

Quan parreu de casta, de quins poders esteu parlant?

Són diferents poders. Un és el poder econòmic, sobretot el bancari. Tenim el cas d'un petit banc de províncies creat a finals del segle XIX, el Banc Santander, que ara és la gran multinacional espanyola que ha aconseguit acabar amb tot el sistema bancari espanyol del segle XX. I quan parlem de gran banca, parlem també del control que té sobre la gran indústria i sobre els mitjans de comunicació. Resulta curiós veure com uns mitjans de comunicació que haurien de servir de contrapoder al poder estan en realitat controlats pels grans bancs que controlen el poder. També parlem de l'alt funcionariat, del món de la justícia i el dret.

Amb una justícia en mans de la casta, què ens queda als ciutadans per combatre l'abús del poder?

Al llibre parlem de Podemos i Ciutadans, i també de l'independentisme català. Tots tres són formes que té la ciutadania de protestar i la crisi econòmica n'ha estat la guspira. Mentre que a Espanya la gent ha sortit a les places i ha acabat donant nom a formacions com Podemos, a Catalunya l'emprenyament contra un Estat que no dona res ha ajudat al creixement de l'independentisme. Com a contrapartida apareix Ciutadans. La pregunta és: si el fenomen independentista es desinfla, farà el mateix Ciutadans?

És una incògnita.

Tot i que a la seva web se segueixen definint com un partit de centreesquerra, la forma d'actuar de Ciutadans és de centredreta, més de dreta que no de centre. És tan sorprenent tot plegat que, fins i tot, al senyor Rivera li ha crescut el cabell en lloc de quedar-se calb.

Un altre poder que esmenteu és el polític. Si parlem d'ell no podem evitar referir-nos a les portes giratòries. És una pràctica genuïnament ibèrica?

Passa a tot arreu. El problema és que aquí no hi ha tants controls o

Veiem com uns mitjans de comunicació que haurien de servir de contrapoder estan controlats pels grans bancs que controlen el poder

se'ls salten. El govern tripartit català va fer una llei d'incompatibilitats duríssima que va provocar que difícilment un professional que hagués treballat per a l'administració pogués tornar al seu àmbit laboral previ perquè havia d'esperar-se dos anys. Quin és l'extrem? Hi ha casos que són escandalosos, però n'hi ha altres que no. Si posem el llistó tan alt, al final a la política només s'hi podran dedicar els rics. Coneixem alguns polítics, sobretot d'esquerra, que les estan passant magres perquè per honestat no han volgut agafar segons quines feines.

Hi ha un munt de propostes sobre la taula per acabar amb la corrupció política. Quines penseu que són les més urgents?

El rovell de l'ou del finançament dels partits polítics ve de les donacions a les seves fundacions, no de les donacions directes. Cal un finançament clar i transparent. Curiosament, el PSOE ha estat l'únic partit condemnat fins ara per finançament irregular amb el cas Fillela. CDC i Unió s'han salvat sempre i el PP també, tot i tenir tots els seus tresorers imputats. De corrupció, n'hi ha arreu. Tenim el cas de Volkswagen a Alemanya, però potser allà hi ha més tallafocs i la justícia actua amb més celeritat. Hi ha casos de corrupció a Catalunya i Espanya que s'acaben jutjant al cap de quinze anys i ningú se'n recorda.

Parleu dels grans grups mediàtics. Podem parlar de premsa democràtica i de llibertat d'expressió en aquest país?

No.

A Catalunya els mitjans de comunicació estan fortament subvencionats. Creieu que això pot haver influït en el tractament periodístic que s'ha donat als casos de corrupció de la família Pujol-Ferrusola o al cas del 3%?

Sí. Quan hi ha coses que afecten a qui et paga, intentes no dir-ho o si no pots, busques una altra cosa que ho pugui tapar.

Abans d'escriure aquest llibre en va fer un altre sobre la figura de Jordi Pujol. Heu patit alguna mena de censura?

Censurats, no. Una mica d'ignorància i ineptitud per part d'alguns periodistes, i una certa llei del silenci, sí. El còctel és perfecte.

Hi ha alguna possibilitat que aquest escenari d'impunitat canviï?

Estaria molt bé que canviés, però ens temem que aquests pocs intocables, poderosos i impunes faran el que calgui per seguir sent-ho durant tot el temps que puguin. Dependrà de la ciutadania que aquesta situació canviï. ■

100 ANYS

de la Relativitat General

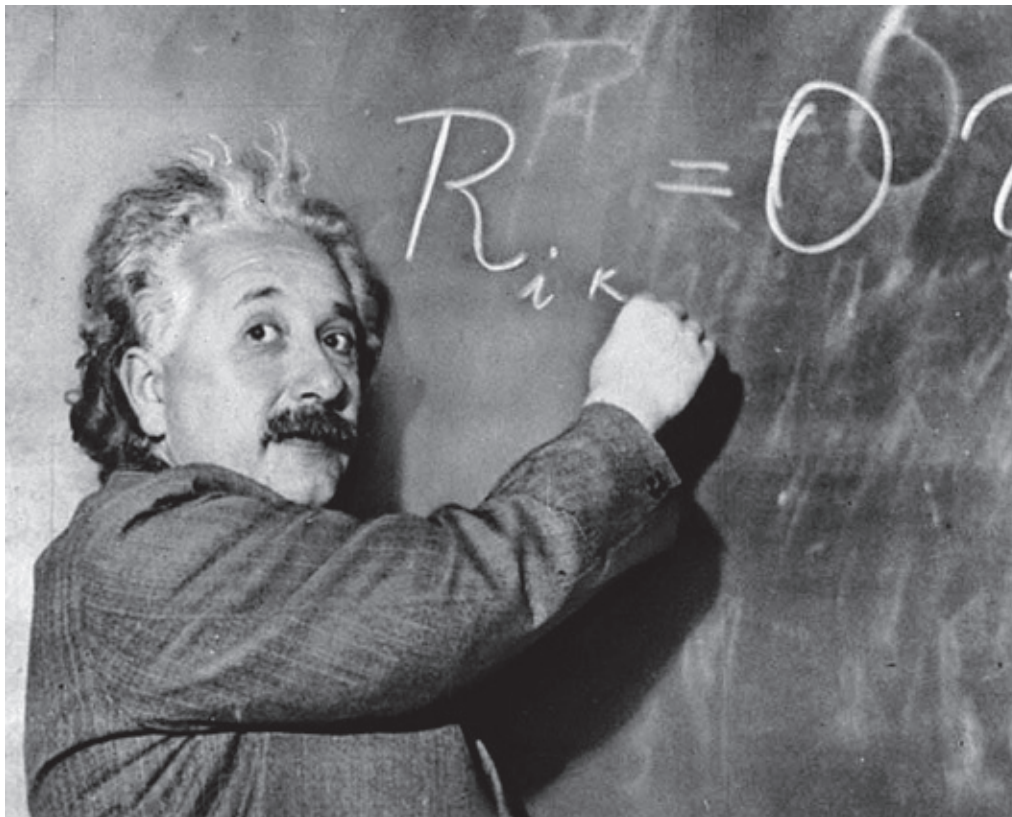
Text Josep R. Noy (Aster)

Aquests dies s'ha complert el centenari de la teoria de la Relativitat General d'Einstein i val la pena que recordem els seus trets bàsics i situem i valorem l'efemèride en la seva extraordinària dimensió.

Situada històricament, cal dir que a finals del segle XIX importants físics i savis afirmaven, com Lord Kelvin, que ja teníem una descripció completa de l'univers i que només quedaven pocs detalls per descobrir a la física. Poc va trigar a esclatar la primera sorpresa que els desmentia: el 1905, Einstein publica la Teoria de la Relativitat Especial, basant-se en els estudis i descobriments de Maxwell sobre l'electromagnetisme i les equacions de Lorentz. En ella s'afirmava que la velocitat de la llum en el buit és constant i independent de la situació i moviment de l'observador, el que suposava una sèrie de paradoxes en incloure el temps com a quarta dimensió de la realitat, constituint l'espai-temps. Com a conseqüència, si la velocitat de la llum és constant i insuperable, el temps i l'espai són variables: s'allarguen i s'encongeixen quan ens movem a velocitats properes a la de la llum. Aquesta primera sorpresa no cal dir que va portar grans debats i discussions en canviar molts conceptes de la física fins aleshores vigents. També va relacionar la massa i l'energia a través de la famosa fórmula $E=mc^2$. La massa i l'energia són equivalents i es transformen l'una en l'altra.

LA PILOTA DE PING-PONG

Però al cap de 10 anys els esperava una segona sorpresa i aquest cop encara més revolucionària: Einstein feia pública la seva Teoria de la Relativitat General, de fet una teoria de la gravetat. Si a la Relativitat Especial Einstein recollia les teories de Galileu sobre la inèrcia i els sistemes inercials de re-

Albert Einstein en una conferència sobre les seves teories.

ferència i les desenvolupava en el nou creat espai-temps, ara s'atrevia a corregir el mateix Newton.

En efecte, segons la Relativitat General, la gravetat no és una força que atrau els cossos segons la seva massa (teoria de Newton), sinó que la gravetat és una geometria de l'espai-temps. El que passa és que una massa-energia deforma l'espai-temps, que deixa de ser uniforme com es creia des dels temps d'Euclides (segles III-IV abans de Crist). Si les tres dimensions de l'espai segons Euclides i Newton eren uniformes i perpendiculars entre si i podien formar un cub o un paral·lelepípede perfecte, ara no: ara el cub era boterut. La revolució era radical: no és que la gravetat estigui dins l'espai-temps, és que ella mateixa és l'espai-temps amb la seva geometria variable i deformada.

Imaginem una superfície perfectament plana però elàstica (per exemple un llençol ben tibant). Si fem córrer una pilota de ping-pong

Revolució Amb les seves noves teories, el genial Einstein va capgirar la física

sobre ella farà un camí recte. Suposem ara que en un punt determinat hi dipositem una bola de ferro o de plom. Evidentment el llençol es deformarà fent un sot en aquest punt i els seus voltants. Si fem passar la pilota prop d'aquest punt ella caurà sobre la bola de ferro, més tard o més d'hora depenent de la velocitat que porti: si va a poc a poc caurà ràpidament, si va a més velocitat també hi caurà però abans farà unes quantes voltes al voltant, i si va molt ràpida pot passar que faci una marrada canviant de direcció però que després s'escapi i no hi caigui. Això és el que explica la Relativitat General que passa amb els cossos, però en lloc de les dues dimensions del llençol, amb les quatre de l'espai-temps. No és que els cossos s'atraguin per una misteriosa força sinó que "cauen" un cap a l'altre per la deformació de l'espai-temps. Tot causat per una geometria alterada en la qual el camí més curt entre dos punts ja no és una recta si no una o varies

corbes (passa com sobre la superfície de la nostra Terra, on les rectes de fet no existeixen, malgrat que en distàncies curtes ho sembli). Per això la llum també és desviada per una massa-energia important: de fet segueix el camí "recte" en l'espai-temps deformat.

L'INVENT DE LA TELEVISIÓ

Aquesta teoria s'ha demostrat certa molts cops. La desviació de la llum per una massa important es va poder comprovar l'any 1919 en un eclipsi de Sol, durant el qual el britànic Eddington va mesurar la desviació de la llum d'una estrella propera al Sol, que amb el Sol tapat es va veure lleugerament fora del seu lloc normal. La mesura coincidia amb les prediccions d'Einstein. També es va poder comprovar l'exactitud dels càlculs d'Einstein amb la deriva del periheli de l'òrbita de Mercuri al llarg dels anys. La deformació de l'espai-temps també afecta coses més quotidianes: per exemple els GPS, tan populars avui dia, han de corregir el fet que el rellotge dels satèl·lits va més ràpid que els de la Terra, a causa que a 20.000 km d'alçada la gravetat és més feble. La Relativitat General també ha conduït els científics a esbrinar que el nostre univers no és estacionari sinó que es va expandint (teoria del Big Bang), i a comprovar que existeixen els "forats negres", punts de l'univers amb una massa tan enorme que ni la llum en pot escapar, malgrat la seva gran velocitat (300.000 km/segon).

I recordem que als científics conformistes de finals del XIX encara els esperava al cap de poc temps una altra gran revolució, la tercera gran sorpresa: les teories de la Mecànica Quàntica, que han revolucionat el nostre món amb aplicacions tan comunes com la televisió, per exemple. Sort que ja ho sabem quasi tot de la física... Cal doncs que estiguem preparats, ja que noves sorpreses científiques segur que sorgiran tard o d'hora. ■

elTriangle

SETMANARI D'INVESTIGACIÓ I ANÀLISI

Subscriu-t'hi i rebràs a casa
El Triangle cada setmana

L'únic setmanari català
d'investigació i anàlisi

El que no t'explica ningú
t'ho expliquem nosaltres

Informació **exclusiva** per a
subscriptors **exclusius**

Portem 25 anys
informant-te!

BUTLLETA DE SUSCRIPCIÓ

DADES PERSONALS

Nom i cognoms				Empresa	
Domicili					
Població		CP		Província	
Telèfon		E-mail			
Professió		NIF/NIE			

FORMA DE PAGAMENT

TRANSFERÈNCIA BANCÀRIA

Se subscriu al setmanari EL TRIANGLE per un any prorrogable si no hi ha ordre en contra i per un import de 210 euros.

Signatura

Si necessites més informació, contacta amb el nostre departament de subscripcions.

www.eltriangle.eu • Tel. 622 828 970 • E-mail: subscripcions@eltriangle.eu

*Temps per viure.
Temps per compartir.*

100 ANYS
amb la gent gran

Des del nostre primer homenatge a la vellesa, fa 100 anys, a la Fundació Bancària "la Caixa" treballem pel benestar de la gent gran. I ho fem impartint formació, millorant la salut i fomentant el voluntariat. Perquè creiem que mesurar el temps no té sentit si no l'omplem de vida.

Gràcies

Obra Social "la Caixa"

ISSN: 2385-5231

9 772385 523009